

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Základní umělecké školy

**Václava Talicha, Beroun, Husovo
náměstí 77**

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	5
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1	Počet oborů, velikost	6
2.2	Historie a současnost	6
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	7
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce ..	7
2.5	Vybavení školy a její podmínky	8
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE.....	9
3.1	Zaměření školy.....	9
3.2	Vize školy	10
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	11
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU.....	13
5.1	Přípravné studium	13
5.2	Vzdělávací zaměření: Hra na klávesové nástroje	15
5.2.1	Studijní zaměření: Hra na klavír	15
5.2.2	Studijní zaměření: Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)	
	20	
5.3	Vzdělávací zaměření: Hra na smyčcové nástroje.....	25
5.3.1	Studijní zaměření: Hra na housle	25
5.3.2	Studijní zaměření: Hra na violu	35
5.3.3	Studijní zaměření: Základy houslové hry	37

5.3.4	Studijní zaměření: Hra na violoncello.....	40
5.4	Vzdělávací zaměření: Hra na dechové nástroje.....	45
5.4.1	Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu	45
5.4.2	Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu.....	49
5.4.3	Studijní zaměření: Hra na klarinet.....	53
5.4.4	Studijní zaměření: Hra na saxofon.....	59
5.4.5	Studijní zaměření: Hra na trubku	65
5.4.6	Studijní zaměření: Hra na baskřídlovku	70
5.4.7	Studijní zaměření: Hra na trombon	75
5.5	Vzdělávací zaměření: Hra na strunné nástroje	81
5.5.1	Studijní zaměření: Hra na kytaru.....	81
5.5.2	Studijní zaměření: Hra na basovou kytaru	87
5.6	Vzdělávací zaměření: Sólový zpěv	93
5.6.1	Studijní zaměření: Sólový zpěv.....	93
5.7	Vzdělávací zaměření: Sborový zpěv	101
5.7.1	Studijní zaměření: Sborový zpěv	101
5.8	Vzdělávací zaměření: Hra na akordeon	107
5.8.1	Studijní zaměření: Hra na akordeon	107
5.9	Vzdělávací zaměření: Hra na bicí nástroje	112
5.9.1	Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje	112
5.10	Vzdělávací zaměření: Skladba	119
5.10.1	Studijní zaměření: Skladba	119
5.11	Recepce a reflexe hudby – Hudební nauka	123
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU.....	126
6.1	Charakteristika oboru.....	126
6.1.1	Studijní zaměření: Výtvarná tvorba	127

7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	142
7.1	Charakteristika oboru.....	142
7.1.1	Přípravné studium	143
7.1.2	Studijní zaměření: Taneční tvorba	145
7.1.3	Taneční soubory.....	157
8	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	158
9	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH..	159
10	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY 160	
10.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	160
10.2	Oblasti vlastního hodnocení školy	162

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Václava Talicha, Beroun, Husovo náměstí 77

Motivační název: „Škola pro bohatší život“

Předkladatel: Základní umělecká škola Václava Talicha, Beroun, Husovo náměstí 77

- adresa školy: Husovo náměstí 77, 266 01 Beroun – Centrum
- IČO: 70845921
- ředitelka: Mgr. Bc. Martina Rajtmajerová
- zástupce: Mgr. Bc. Nela Rajtmajerová
- zástupce pro pobočku Zdice: Věra Hamerníková, DiS.
- ekonomka školy: Gabriela Janoušová
- kontakty: telefon – 311 625 559
mobil – 702 210 394
702 232 156
702 210 386
722 088 961
e-mail: reditelka@zusberoun.cz
zastupce@zusberoun.cz
zdicezastupce@zusberoun.cz
ekonom@zusberoun.cz
web: <https://www.zusberoun.cz/>

Zřizovatel: Středočeský kraj

- adresa: Krajský úřad Středočeského kraje, Zborovská 11 – Praha 5
- telefon: 257 280 111
- e-mail: info@kr-s.cz

Platnost dokumentu: 1. 9. 2012

Aktualizace k 1. 1. 2014 – změna vedení školy (změna identifikačních údajů), k 1. 9. 2019, k 1. 9. 2020 – změna zástupce ředitelky školy, k 1. 9. 2022 - pobočka

Podpis a razítko školy:

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

ZUŠ V. Talicha je školou tříoborovou.

Vyučují se v ní obory hudební, výtvarný a taneční. Všechny tři obory jsou vyučovány v objektu tří budov na Husově náměstí č. 77. Hudební obor je vyučován ve všech třech budovách (A, B i C), výtvarný v budově A, taneční v budově C. Celkový počet žáků ve všech třech oborech odpovídá kapacitě danou zřizovací listinou, tedy maximu 760 žáků.

2.2 Historie a současnost

Dnešní Základní umělecká škola v Berouně je výslednicí dlouholetého kulturního vývoje berounského regionu, jehož počátky je nutno hledat již v období po třicetileté válce, kdy si český národ právě díky svým národním kulturním hodnotám zachoval svoji identitu. S historií hudebního školství v Berouně je proto spjato nejen svébytné bohatství lidových či zlidovělých písní, ale také třeba jména osobností jako V. Podleský, J. Vorel, J. L. Zvonař, J. Nešvera či J. A. Seydl, kteří vytvářeli kulturní kolorit regionu, jenž vyústil v roce 1939 do vzniku Městské hudební školy (postupně přejmenovávané na Hudební školu, Lidovou školu umění a následně na Základní uměleckou školu), která v roce 1999 získala do svého názvu jméno místní osobnosti, českého dirigenta světové proslulosti – Václava Talicha, jako symbol výuky nejvyšších estetických hodnot, ale také poctivé umělecké práce.

Základní umělecká škola V. Talicha je pro berounský region jedinou, státem garantovanou školou, která zde poskytuje základní stupeň uměleckého vzdělávání. Pro žáky školy a jejich rodiče to znamená možnost odborného vzdělávání žáků v oborech hudebním, výtvarném a tanečním s garancí gramotného ovládnutí hry na nástroj, základů výtvarných či tanečních technik, jako prostředků k samostatné tvorbě, interpretačním aktivitám a také přípravy k aktivnímu život obohacujícímu přijímání nematerialistických hodnot, tedy k osobnímu růstu každého žáka. Mladí adepti tak mají možnost fundovaně poznávat nejenom klasickou, ale i hodnotnou populární hudbu nejrůznějších žánrů, resp. výtvarných a tanečních žánrů

Využívané metody a formy výuky jsou spojením nejúčelnějších a dobrou prověřených metod s nejmodernějšími trendy a poznatky používanými ve výuce renomovanými pedagogickými institucemi z celého světa. Výsledkem jsou kreativní osobnosti žáků, kteří tím, že jsou si vědomi vlastní originality, jsou předurčeni k tolerantnímu přístupu k druhým a k vstřícné umělecké spolupráci (komorní a orchestrální hry, pěvecké soubory, taneční soubory atp.). Všechny zde získané dovednosti, vlastnosti i poznatky tak motivují absolventy této školy k jejich celoživotnímu osobnímu růstu.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný a jeho aprobovanost pro výuku odpovídá platným legislativním předpisům. Všichni pedagogové jsou absolventy s vysokoškolským vzděláním v oboru (s tituly Mgr., MgA., Bc.) nebo absolventi konzervatoří, tedy s titulem DiS. (diplomovaní specialisté) s vyšším odborným vzděláním v daném uměleckém oboru, event. špičkoví výkonní umělci. Na škole působí pedagogové, jejichž průměrný věk je cca 45 let a to zcela záměrně, protože pouze co nejširší věkové spektrum v kolektivu pedagogů zajišťuje skutečně fundovaný a širokospektrý náhled na všechny atributy výuky.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Základním dlouhodobým projektem je neustále aktualizování výukových metod, které vedou k smysluplnému naplňování cíle – seznamování nejmladší generace na profesionální úrovni se staletými prověřenými etickými a kulturními hodnotami lidského bytí.

V konkrétních regionálních podmínkách je kladen důraz na spolupráci v kulturní sféře se všemi institucemi či pořadateli, kteří mají za svůj cíl kulturní a společenskou činnost, zároveň sledování a předkládání světově, celostátně i regionálně připomínaných výročí osobností kulturního života současného i z období minulých a jejich prostřednictvím motivování žáků k sledování kulturního dědictví a jeho prezentaci nejen u nás, ale i ve spolupráci se zahraničím. Spolupráce vyžaduje přesah běžné týdenní výuky, tudíž je možno realizovat dané koncerty, výstavy, akce a výjezdy i o víkendech. Od 1. 9. 2019 škola vstoupila do projektu financovaného EU Operační Program Výzkum Vývoj a Vzdělání Výzva č. 02_18_063 - Šablony II, v rámci něhož budou ve škole i mimo, dle nastavení zadané žádosti, organizovány a realizovány projekty.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola působí v uzavřeném komplexu budov s nádhernou prostorou venkovního atria v centru Berouna, jejichž majitelem je Židovská obec Praha. Její vstřícností, ale hlavně díky podpoře zřizovatele školy (Středočeský kraj) má škola velice dobré podmínky pro svoji činnost. Učebny jsou přímo konstruovány jak pro individuální výuku, tak pro výuku různých ansámblových aktivit. Specializované třídy ateliérového typu pro výuku výtvarného oboru (malba, keramika) a taneční sál vybavený vším potřebným, co tato výuka vyžaduje, jsou na takové úrovni, že by je škole mohly závidět i instituce podstatně větší. Škola je dobře vybavena hudebními nástroji i technickými pomůckami, které dle finančních možností neustále doplňuje. Hudební nástroje, na které se žáci teprve začínají učit hrát a jejichž pořízení by bylo pro rodiče finančně náročné, (smyčcové nástroje, dechové nástroje dřevěné, žest'ové, akordeony i elektrické klávesy), jsou v počátcích studia žákům zapůjčovány.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Žáci i absolventi výuky na ZUŠ Václava Talicha v Berouně projdou výukou s těmito zaměřeními k následujícím cílům:

- Žáci se prostřednictvím systematické umělecké práce a činnosti naučí obecným estetickým i morálním zásadám.
- Tato systematická práce naučí žáky profesním technickým dovednostem a schopnostem k ovládnutí techniky tvorby (gramotná hra na nástroj, zvládnutí výtvarných a tanečních technik). K dosažení tohoto cíle bude každý z vyučujících využívat hlavně vzájemného porozumění žáka a učitele.
- Žáci školy svými veřejnými kulturními aktivitami se stanou nezpochybnitelnou součástí berounského regionu v oblasti kultury, umění a vzdělanosti. Přijmou proto jako nezpochybnitelnou zkušenost do dalšího života, že hra na hudební nástroj či jiná umělecká tvorba je zcela základní součástí všeobecné vzdělanosti.
- Pedagog působí na žáka svým lidským i uměleckým profilem již od prvního okamžiku setkání. Smyslem toho je vytvoření společenství aktivních muzikantů, výtvarníků a tanečníků, tj. učitelů a žáků společně, které vyniká výbornými osobními vztahy a bezprostřední komunikací, kdy každý ze sebe vydá to nejlepší bez ohledu na stupeň vývoje, vždy s akcentem na estetický výsledek a morální postoj, tj. citlivost projevu jako umělecký i osobnostní rys.

Tento zvolený pedagogicko-lidský přístup vede např. v hudebním oboru k přirozenému utváření různých komorních souborů či jiných kolektivních aktivit (na základě kvalitní individuální výuky hry na nástroj a následné zodpovědné a systematické domácí přípravy žáka), ale i ke kolektivnímu zájmu o zajímavé kulturní dění v celé společnosti. Totéž platí i o výtvarném či tanečním oboru.

- Nenásilnou formou jsou poté do základních etických zásad prostřednictvím zkušeností, dovedností a poznatků, které žáci získávají vztahování i rodiče žáků školy, kteří nejenom, že mají v jisté rovině usnadněnou výchovu svých dětí k základům společenského chování (zdravení, uznávání autorit, oblékání a chování se na společenských akcích), ale v každodenním shonu mají díky vlastnostem získaným v ZUŠ širší prostor pro vzájemné citové vyžití.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin je určeno pro žáky nadané a mimořádně nadané, kteří prokážou předpoklady pro splnění vzdělávacího obsahu definovaného ve školním programu. O zařazení rozhodne na doporučení pedagoga ředitelka školy.

3.2 Vize školy

Důraz je kladen na kvalitu výchovně vzdělávacího procesu, na prožitek praktických projektů, na konstruktivistický model výuky.

- 1. Dítě ví a přichází do školy, aby přemýšlelo nad svými poznatky, aby je organizovalo, prohloubilo, obohatilo a rozvinulo – a to i ve skupině.*
- 2. Učitel zajišťuje, aby každý žák mohl dosáhnout co nejvyšší úrovně v rovině kognitivní, sociální, senzomotorické a řešení problémů a to za účasti a přispění všech.*
- 3. Inteligence je určitá oblast, která se modifikuje a obohacuje restrukturováním.*

Pedagog žákovi přirozeným způsobem a motivační silou nabízí možnost využití různých technik tak, aby podnítil jeho fantazii a intuici v tvorbě, podpořil, rozvinul a obohatil jeho přirozený hudební i výtvarný projev. V souladu s ŠVP je nutno klást důraz na rozvoj klíčových kompetencí, jakožto soubor požadavků na vzdělání zahrnující vědomosti, dovednosti, postoje a hodnoty. Toto utváření a rozvíjení je celoživotním procesem, kdy podstatou základního uměleckého vzdělávání je vybavit žáky kompetencemi na takové úrovni, která je v dané etapě dosažitelná.

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- Aby žák disponoval vědomostmi a dovednostmi, které mu umožní samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření, je školou cíleně motivován pro zvládnutí návyků systematické práce vedoucí k ovládnutí technické stránky tvorby. Tato se stává prostředkem sebepoznání a také poznávání uměleckých hodnot v dílech již vytvořených, ale také v tvůrčí činnosti žáka.
- Aby žák byl schopen průniku do struktury a obsahu uměleckého díla a schopen rozeznat jeho kvalitu, je pedagogy veden k získání vlastního názoru prvotně předávanými zkušenostmi v technické i výrazové stránce daného oboru, prostřednictvím umělecké, odborné i lidské osobnosti pedagoga.

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- Aby žák disponoval pracovními návyky, které jsou utvářeny soustavnou uměleckou činností a které formují jeho morálně volní vlastnosti a hodnotovou orientaci, je nutná motivace několika faktorů, které vzdělávací instituce poskytuje. Žák je ve výuce školou směřován k přesvědčení, že realizace v jím zvoleném hlavním oboru mu přináší uspokojení a seberealizaci a přirozeně je tím motivován k samostatné domácí přípravě. Pomocí získaných dovedností přichází zdravé sebevědomí a sebevyjádření žáka. Sebevyjádření žáka je nejenom v tvůrčích přístupech, ale i v pokoře a pochopení hodnot již vytvořených.
- Aby se žák účelně zapojoval do společných uměleckých aktivit a uvědomoval si svoji odpovědnost za společné dílo, je výukou ve škole směřován prostřednictvím postupného a nenásilného zapojování do uměleckých aktivit formou pasivní i aktivní. Obě formy vedou k podněcování estetického cítění v žácích. Na základě svých kulturních a uměleckých potřeb i za pomoci učitele vyhledává žák další možnosti sebeuplatnění a sebevzdělání s tím, že chápe důležitost i zodpovědnost za svoji volbu.

Strategie pro kompetenci kulturní

- Aby žák byl vnímavý k uměleckým a kulturním hodnotám, které chápe jako důležitou součást lidské existence, volí škola takové poznávací metody, které žáka vtahují do souvislostí s každodenním životem společnosti a zároveň je vedou k hodnocení předkládaných hodnot v návaznosti na poznatky získávané studiem i průnikem do obsahů

uměleckých hodnot. Dějinné souvislosti předkládané školou pak celý proces vnímání korigují.

- Aby žák aktivně přispíval k vytváření i uchování uměleckých hodnot a přispíval k jejich předávání dalším generacím, je závěrečnou fází vzdělávacího procesu každého žáka i absolventa základního uměleckého vzdělávání. Pedagogové svým komplexním působením na žáky vedou veškeré poznatky tím směrem, aby tito s pokorou, ale i tvůrčím zápalem přispívali společnosti k celkově kulturnímu vědomí.

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

5.1 Přípravné studium

Učební plán – varianta 1: dvouleté přípravné studium

	1. rok	2. rok
Přípravná pěvecká a hudební výchova	2	1
Příprava hry na nástroj		1

Učební plán – varianta 2: jednoleté přípravné studium

	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná pěvecká a hudební výchova	2	1
Příprava hry na nástroj	1 ¹	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Přípravná pěvecká a hudební výchova

Varianta č. 1 – dvouleté přípravné studium

Žák:

- vnímá kvalitu tónu (výška, délka)
- rozliší vzestupnou a sestupnou melodii
- reaguje pohybem na tempové změny
- zopakuje jednoduchý rytmický útvar

---

¹ Jednoleté přípravné studium je určeno pro zájemce o hudební obor, kteří dosáhli k 1. 9. věku 6 roků a jsou natolik vyzrálí, že nastupují povinnou školní docházkou v ZŠ. Výuka hry na nástroj je možná i v 1. pololetí a to místo 1 hodiny pěvecké výchovy.

- umí graficky znázornit noty, pomlky, rozlišuje jejich výšku a délku (celá, půlová, čtvrt'ová)
- pojmenuje a graficky znázorní noty v rozsahu $c^1 - c^2$
- aplikuje své rytmické cítění při použití Orffova instrumentáře.

Poznámka k dvouletému přípravnému studiu:

Dvouleté studium je určeno pro zájemce o hudební obor, kteří dosáhli k 1. 9. věku 5 roků a na základě přezkoušení projeví určitou míru talentu.

Varianta č. 2 – jednoleté přípravné studium

Žák:

- vnímá kvalitu tónu (výška, délka)
- uplatňuje schopnost rozlišit vzestupnou a sestupnou melodii
- reaguje pohybem na tempové změny
- zopakuje jednoduchý rytmický útvar
- orientuje se a zná grafické znázornění not, pomlk, rozlišuje jejich výšku a délku
- pojmenuje a graficky znázorní noty v rozsahu $c^1 - g^2$, rozlišuje délku (celá, půlová, čtvrt'ová)
- aplikuje své rytmické cítění při použití Orffova instrumentáře.

Poznámky k Přípravnému studiu hudebního oboru:

1. Přípravné studium je určeno pro žáky se zjištěnou jistou mírou talentu odbornými pedagogy školy.
2. Pokračování v předmětu přípravné hry na nástroj je možné pouze za předpokladu zjištěných schopností ke hře na nástroj pedagogem (vedoucím příslušného oddělení) výuky hry na příslušný nástroj.
3. Výuka přípravného studia hry na hudební nástroj se uskutečňuje formou skupinové výuky (2 – 3 žáci ve vyučovací hodině). Výjimečně lze žáka vyučovat individuálně, avšak pouze na doporučení pedagogické rady a po schválení ředitelkou školy.

5.2 Vzdělávací zaměření: Hra na klávesové nástroje

5.2.1 Studijní zaměření: Hra na klavír

Učební plán:

Základní studium I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	4
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	3	3	2	2	16

Základní studium II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na klavír	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1	1	1	1	4
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na klavír

Přípravné studium

Žák:

- popíše svůj nástroj (jeho části a zvukové možnosti)
- zvládá správné sezení u klavíru uvolněné tvoření tónu s využitím váhy paží

- orientuje se na klaviatuře a je schopen použít i pojmenovat všechny klávesy
- dbá na správné postavení ruky
- hraje pětiprstou technikou
- ovládá úhoz portamento
- užívá základních rytmických hodnoty (celá, půlová, čtvrt'ová)
- orientuje se v notovém zápise (je schopen hrát z not v houslovém klíči v první oktávě)
- dokáže podle sluchu zahrát jednoduchou melodii.

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- užívá všechny typy úhozu (portamento, legato, staccato) a hru dvojhmatů
- rozšiřuje pětiprstkou polohu
- ovládá základy technické nezávislosti rukou (hra obouručně)
- zvládá hru z not v houslovém a začíná hrát v basovém klíči
- ovládá podkládání palce (příprava na stupnicovou techniku)
- užívá rytmické osminové hodnoty a upevňuje si rytmické cítění vlastním počítáním
- rozlišuje dynamické rozdíly ve hře forte a piano
- zahraje jednoduchý doprovod písně (T, D, dudácká kvinta).

2. ročník

Žák:

- zvládá durové stupnice v protipohybu a akordovou techniku (každou rukou zvlášť)
- ovládá úhozovou nezávislost rukou
- zahraje složitější rytmické útvary (šestnáctinové hodnoty, tečkovaný rytmus)
- užívá širší dynamickou škálu (akcent, crescendo, decrescendo, mf, mp, apod.)
- hraje s učitelem čtyřručně
- je schopen doprovodit písně jednoduchými akordickými vazbami.

3. ročník

Žák:

- zvládá stupnicovou techniku v rovném pohybu a akordy obouřučně
- ovládá dynamickou nezávislost rukou
- umí používat pedál (přímý a synkopický)
- zvládá základy polyfonní hry
- zvládá složitější rytmické útvary (synkopa, triola)
- respektuje hudební frázování
- dbá na pěkné tvoření tónu
- tvoří doprovod pomocí základních harmonických funkcí.

4. ročník

Žák:

- hraje moll stupnice i s akordy
- užívá složitější prstovou techniku (rychlost a přesnost v různé dynamice)
- ovládá polyfonní hru i s jejími charakteristickými znaky
- popíše správný postup při nácviu skladby
- rozlišuje stylovou rozdílnost skladeb
- zvládá hru podle akordových značek
- zahraje z listu jednoduchou skladbu.

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice v rozsahu čtyř oktáv s akordy přes dvě oktávy
- zvládá náročnější klavírní techniku a je schopen ji rozšiřovat o další prvky (melodické ozdoby, chromatiku, arpeggio, raltando, atd.)
- realizuje své představy o obsahu skladby pomocí výrazových prostředků
- je schopen zahrát z listu jednoduchou skladbu
- ovládá hru podle základních akordových značek a jednoduchou transpozici
- hraje čtyřručně nejen s učitelem, ale i s jiným žákem.

6. ročník

Žák:

- ovládá chromatickou stupnici a podle svých možností hru čtyřzvuků
- užívá dynamickou škálu v celém rozsahu (s levým pedálem)
- je schopen užívat technické a výrazové prostředky pro hudební vyjádření obsahu dané skladby
- popíše základní formální stavbu skladby
- dbá na kvalitu a krásu tónu
- při hře vnímá obsah a výraz dané skladby (pro inspiraci využívá poslechu nahrávek).

7. ročník

Žák:

- užívá veškeré technické i výrazové prostředky v celém rozsahu
- pracuje s harmonickou a formální stránkou skladby, přičemž používá nabytých zkušeností z hudební nauky a dosavadního klavírního studia
- popíše postup a způsob cvičení při práci se skladbou
- orientuje se ve všech hudebních žánrech a obdobích
- zvládá hru z listu a čtyřruční hru náročnějších skladeb – podle svého zaměření a potřeb.

II. STUPEŇ

I. – II. ročník

Žák:

- zvládá náročnější technické prostředky v rychlejším tempu a s větší přesností
- hraje skladby různých stylů a žánrů (rozšiřuje si přehled o klavírní literatuře)
- zvládá, podle individuálních schopností, elementární improvizace nebo náročnější transpozice a skladbu
- zvládá náročnější doprovod písní různých žánrů.

III. – IV. ročník

Žák:

- zvládá hru obtížnějších skladeb na vyšší technické úrovni
- využívá svůj vkus při výběru skladeb a zaměření na určitou žánrovou oblast
- dokáže realizovat svoji představu o obsahu a provedení skladby
- je schopen vytvořit doprovod v různých stylech a podle sluchu zahrát složitější melodie.

Vyučovací předmět: Kolektivní praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Předmět využívá dovedností a znalostí získaných v individuální výuce k nejrůznějším formám kolektivní hudební praxe, což je v hudební oblasti hlavním cílem a náplní. Žáci získávají představu o souhře, vnímání a respektu spoluhráčů, pohotovost při hře a zodpovědnost za společné dílo.

I. STUPEŇ

4. – 7. ročník

Žák:

- dbá na rytmickou a výrazovou souhru
- respektuje a vnímá spoluhráče
- přizpůsobí doprovod zvukovým možnostem sólového nástroj
- podílí se na společné tvorbě s maximální zodpovědností.

II. STUPEŇ

I. – II. ročník

Žák:

- aplikuje nabyté zkušenosti a technické dovednosti z individuální i kolektivní výuky při společné interpretaci skladeb
- zohledňuje zvukové možnosti ostatních nástrojů
- spoluvytváří obsah a výraz dané skladby
- reaguje na změny a pohotově se přizpůsobí danému partu.

III. – IV. ročník

Žák:

- rozliší stylové a žánrové zvláštnosti skladeb (užívá stylové frázování apod.)
- dbá na přesnost a celkovou sounáležitost kolektivní hry
- obohacuje hru o vlastní vyjádření.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah předmětu: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd. To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pětlinkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.2.2 Studijní zaměření: Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na EKN	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	4
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	3	3	2	2	16

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na EKN	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1	1	1	1	4
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na EKN a jejich ovládní

Přípravné studium

Žák:

- zvládá rytmus a dokáže na něj reagovat v míře potřebné pro další studium na elektrické klávesy
- zvládá správné sezení u nástroje a postavení rukou
- hraje pětiprstou technikou
- se orientuje na klaviatuře, má znalost základních rytmických hodnot – celá, půlová, čtvrt'ová
- zvládá hru v G klíči.

Přípravné studium je k tomuto studijnímu zaměření půlroční (2. pololetí školního roku) nebo po celý školní rok.

Žák je přijat ke studiu v 1. ročníku až po zhodnocení předpokladů určených v přípravném stupni, nejdříve však ve věku 7 let.

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- rozlišuje základní dynamiku forte-piano a hru legato-staccato
- zvládá základy čtení v F klíči, je schopen jmenovat oktávy v basové části nástroje (velká, malá)
- je schopen jednorstého doprovodu v levé ruce, dle individuálních schopností s automatickým doprovodem
- je schopen hry v osminových notách, popřípadě hry tečkovaného rytmu
- hraje jednoduché skladby z paměti
- rozšiřuje pětiprstou techniku
- hraje jednoduché skladby z listu každou rukou zvlášť.

2. ročník

Žák:

- umí podkládat palce v obou rukách
- hraje durové stupnice v protipohybu
- hraje akordy – 5, 6, 6/4 zvlášť, nejprve melodicky, podle dispozic žáka lze i harmonicky
- zvládá rytmické hodnoty v rozmezí celá až šestnáctinová nota a tečkovaný rytmus
- hraje s automatickým doprovodem buď jednorstým, nebo akordickým způsobem (podle dispozic žáka)
- více využívá zvukové možnosti nástroje – jak v melodické, tak v doprovodné části
- hraje z listu skladby na úrovni cca 1. ročníku každou rukou zvlášť.

3. ročník

Žák:

- dle svých dispozic používá doprovod akordický s využíváním obrátů kvintakordu
- dle uvážení a potřeby používá rozšířené funkce nástroje, např. intro, ending, layer, split

- hraje durové stupnice rovným pohybem, akordy dohromady (melodicky, podle dispozic žáka i harmonicky)
- zvládá složitější rytmické útvary
- je schopen nastavit na nástroji jak část melodickou, tak i doprovodnou
- hraje z listu skladby na úrovni cca 2. ročníku každou rukou zvlášť
- je schopen hry z dosud probraných akordických značek.

4. ročník

Žák:

- hraje mollové stupnice v rovném pohybu, akordy melodicky a harmonicky
- je schopen hrát z akordických značek
- hraje jednodušší polyfonní skladby
- zvládá hru jednodušších melodických ozdob
- je schopen vysvětlit a zahrát základní harmonické funkce
- zvládá základy hry s pedálem
- hraje z listu skladby na úrovni cca 3. ročníku dohromady.

5. ročník

Žák:

- má znalost většiny harmonických značek a jejich utváření
- je seznámen s rozšiřováním harmonických funkcí
- zvládá základy harmonizace jednoduchých melodií
- zvládá hru polyfonie
- hraje z listu skladby na úrovni cca 4. ročníku dohromady.

6. ročník

Žák:

- je schopen zharmonizovat jednoduché melodie
- je schopen vytvoření doprovodu (stylizace)
- je schopen samostatné interpretace díla (ustálené nebo vlastní)
- dokáže popsat jednodušší skladby po formální stránce
- hraje z listu skladby na úrovni cca 5. ročníku dohromady.

7. ročník

Žák:

- klade velký důraz nejen na technickou stránku výkonu ale i na uměleckou
- je schopen řešit technické i obsahové záležitosti s minimálním zásahem učitele
- zvládá základy improvizace.

II. STUPEŇ

I. – II. ročník

Žák:

- dokáže s minimální pomocí učitele volit skladby dle svých individuálních schopností a následně je samostatně nastudovat
- je schopen vlastní interpretace skladeb různých žánrů
- umí improvizovat na zadané motivy.

III. – IV. ročník

Žák:

- pracuje podle svého technického zázemí se záznamem zvuku a jeho následnou editací v PC
- má znalosti o zápisu notových partů v PC (podle možností svých a školy).

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Předmět využívá dovedností a znalostí získaných v individuální výuce k nejrůznějším formám kolektivní hudební praxe, což je v hudební oblasti hlavním cílem a náplní. Žáci získávají představu o souhře, vnímání a respektu spoluhráčů, pohotovost při hře a zodpovědnost za společné dílo. Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5. 2. 1.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah předmětu: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci

základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd.

To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pěti linkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.3 Vzdělávací zaměření: Hra na smyčcové nástroje

5.3.1 Studijní zaměření: Hra na housle

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na housle	1 (1,5)	1	1	1	1	1	1	7 (7,5)
	Kolektivní hudební praxe			(2) ²	1 (2)	1 (2)	1 (2-3)	1,5 (2-3)	4,5 (10-12)
	Nástrojový seminář						1		1
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2 (2,5)	2	2 (4)	3 (4)	3 (4)	3 (4-5)	2,5 (3-4)	17,5 (23,5-25,5)

² Žák může být z hlediska motivace zařazen na základě svých schopností již ve 3. ročníku.

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na housle	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	4 (8-12)
Celkový počet vyučovacích hodin		2 (3-4)	2 (3-4)	2 (3-4)	2 (3-4)	8 (12-16)

Poznámky k učebnímu plánu: Ke studiu studijního zaměření Hra na housle lze žáka přijmout až po prokázání jeho předpokladů hudebních, rytmických, mechanických, ale také osobnostních (volních) před odbornými pedagogy tohoto studijního zaměření na škole. Absolvent PHV musí prokázat základy funkčního držení nástroje a schopnost tvorby tónů smyčcem při elementární hmatové technice.

Výuku v 1. ročníku lze alternativně rozšířit na 1,5 vyučovací hodiny v hlavním oboru, avšak pouze po dohodě s ředitelem školy, na doporučení umělecké (pedagogické) rady s podmínkou, že žák bude mít výuku rozdělenou na lekce 40 a 25 minut.

Výuku lze od 3. ročníku rozšířit o nepovinný předmět: hra na obligátní klavír či EKN. Rozsah může určit ředitel školy po dohodě a na doporučení umělecké rady školy. Vyučuje se formou individuální výuky – jeden žák ve vyučovací hodině (45 eventuálně 70 minut), skupinové výuky – 2 až 4 žáci ve vyučovací hodině.

Od 4. ročníku lze v předmětu kolektivní hudební praxe, pokud je předmět vyučován orchestrální či souborovou hrou, rozšířit počty vyučovacích hodin pro žáky tyto předměty navštěvující, na alternativu uvedenou v tabulce v závorkách.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na housle

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky v ovládnutí nástroje k vytváření kvalitního tónu (uvolněné držení těla, nástroje, paží a jejich jednotlivých částí)
- zvládá základní prstoklady a na ně navazující hmatovou korekci
- vytváří tóny základními pohyby při vedení smyčce détaché
- získal první zkušenosti se spojením smyslového řetězce notový zápis – hmat – sluch
- z oblasti hudební teorie disponuje znalostmi not, tetrachordů v souvislosti s poznáním celých tónů a půltónů a vizuálním vyjádřením délky znějících not a pomlk.

2. ročník

Žák:

- rozšiřuje schopnosti základních ovládacích návyků houslové hry (přirozený postoj v návaznosti na kvalitu tvorby tónu při hře přes struny u ruky pravé a přirozené hmatání tzv. šikmých hmatů v 1. poloze u ruky levé)
- kontroluje sluchem i zrakem vedení a dělení smyčce při jednoduchých smycích c.sm. i jeho částmi
- základní tetrachordovou hmatovou řadu rozšířil na řady stupnicové a je schopen vnímání a intonační korekce tónorodů
- zvládá první pokusy o propojení vytvářených tónů s pocitem jejich kvalitního obsahu transponováním intervalů a písni na základě strunové analogie.
- disponuje prvními zkušenostmi v oblasti souhry (napodobováním a nasloucháním nástrojové souhry s vyučujícím).

3. ročník

Žák:

- zvládá elementární prvky potřebné k rozezvučení nástroje: tj. pro něj co nejpřirozenější držení nástroje i smyčce, používání prstů levé ruky k vytváření tónů požadované výše a pravé ruky k vedení smyčce za účelem tvorby kvalitního tónu.
- zvládá hru v základní poloze s využitím stupnicových a akordických prvků dané tóniny
- na základě elementárních technických schopností interpretuje skladby odpovídající jeho mentalitě a technickým dovednostem: písně, skladby umělé atp.
- sluchová sebekontrola jej zavádí ke zdokonalování intonační sebekontroly hmatových korekcí tónů a k dynamickému odstínění hry
- věnuje pozornost čtení notového zápisu, ale také hře z paměti jednoduchých kompozičních útvarů interpretovaných původně z notového zápisu.

4. ročník

Žák:

- zvládá prvotní aplikaci hmatových zkušeností z první polohy do poloh vyšších a první zkušenosti ve spojování poloh
- využívá složitější smyky détaché, legato, martelé, staccato a jejich kombinace
- rozvíjí na základě pocitových souvislostí z obsahu skladby výrazové složky hry a kvalitu tónu se snaží oživit také výrazovým prostředkem levé ruky – vibrátem
- při hře prima vista je schopen globálního pohledu na způsob techniky – stupnice a akordy a v technice hry levé ruky těchto pohledů využívá k plynulé hře
- aplikuje vlastní intonační korekci hrou dvojzvuků – vyladováním s prázdnými strunami ve všech polohách hmatníkové techniky.

5. ročník

Žák:

- propojuje spojení techniky vertikální s technikou horizontální ve prospěch náročnosti techniky levé ruky – pružnost prstů při hře skladeb v tempech úměrných schopnostem žáka
- v technice pravé ruky je slyšet dosažení dalších prvků výrazových složek hry: práce se smyčcem zaměřená na co nejméně slyšitelnou výměnu smyku, legato s různými

obměnami, k využití ke zvyšování nároků na vystižení nálady a charakteru interpretované skladby

- má základní znalosti v chápání základů interpretace skladeb z různých stylových období
- je již samostatně schopen využívat poznatků a učitelových poznámek z vyučovacích hodin k samostatnému aktivnímu domácímu cvičení a k vytváření vlastních cvičebních postupů.

6. ročník

Žák:

- uplatňuje samostatnou intonační představivost ve všech polohách, intonační korekci v souvislosti vypěstovanou sluchovou kontrolou dle jeho sluchových dispozic
- uplatňuje samostatnou korekci a zhodnocení přednesové stránky hry v souvislosti na získané zkušenosti s tvorbou tónu smyčcovou technikou podle jeho manuálních dispozic a psychických předpokladů k pochopení hraného díla
- diferencuje svůj další vývoj buďto na získávání houslové techniky houslisty (preference literatury technického zaměření k získávání bezpečných základů k technice houslisty), nebo na technické ovládnutí nástroje za účelem hráče na housle (preference literatury aktivního budoucího amatéra)
- zvládá základní parametry samostatného studia ve styku s vybranou houslovou literaturou na základě svých zkušeností a preferovaného zaměření.

7. ročník

Žák:

- využívá k interpretaci dosaženou techniku ruky pravé, všechny zvládnuté smyky a další prvky potřebné k dynamicky odstíněné hře a k vyjadřování obsahu skladby
- orientuje se po celé délce hmatníku v základních technických prvcích jejího ovládnutí: technika hry stupnic, akordů a jednoduchých i složených výměn poloh
- je schopen vlastního názoru na přiměřeně obtížnou skladbu, na její obsah, dešifrování z notového zápisu, její technické zvládnutí a také na její kontext v souvislosti s genezí hudby
- získané dovednosti je schopen dle svých technických a psychických možností využít v nejrůznějších komorních souborech, ansámblech nejrůznějšího složení a v orchestrech.

II. STUPEŇ

I. ročník

Žák:

- se samostatně orientuje na svoje budoucí zaměření houslisty, nebo hráče na housle a podle tohoto zaměření navazuje a rozšiřuje získané dovednosti z 1. stupně volbou literatury po konzultaci s vyučujícím
- ve zvyšování techniky pro obě zaměření pokračuje volbou základní technické literatury pro obě ruce s cílem nalezení samostatných cvičebních postupů ke zvyšování získaných technických dovedností
- transformuje svoje znalosti a dovednosti do zvyšování schopností hry tzv. prima vista jednodušších orchestrálních či ansámblových partů.

II. ročník

Žák:

- definuje interpretační oblast jemu nejbližší a samostatně provádí volbu hodnotné hudební literatury takto zvolené
- v oblasti technické houslové literatury získává další dovednosti v oblastech, které jsou dle názoru jeho pedagoga pro jeho individuální vývoj (houslisty nebo hráče na housle) zásadní. Pokračuje studiem technických cvičení na levou i pravou ruku a hodnotných etud na spojování studovaných problémů a v návaznosti na interpretovanou literaturu
- ve hře prima vista získává další schopnosti v oblasti technicky obtížnějších orchestrálních či ansámblových partů.

III. ročník

Žák:

- je schopen samostatně zvolit způsob nácviků jednotlivých interpretovaných skladeb na své technické i psychické úrovni využitím technické literatury, anebo technických nácvikových prvků
- orientuje se v oblastech houslové literatury a na základě svých názorů a zkušeností volí skladby k osobní interpretaci a poznání poslechem
- podle svých individuálních schopností zahraje některé skladby z paměti.

IV. ročník

Žák:

- pracuje na udržení eventuálně zvýšení všech technických prvků hry na housle získaných dosavadním studiem
- využívá svých studijních zkušeností k vytvoření vlastního názoru na interpretovanou skladbu a dle svých schopností ji hrou realizuje
- zapojuje se do aktivní činnosti v oblasti komorních, ansámblových her či orchestrů podle jím zvoleného žánru či hudebního stylu.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Předmět využívá dovedností a znalostí získaných v individuální výuce k nejrůznějším formám kolektivní muzikantské praxe, protože tato byla vždy v hudební oblasti hlavním cílem i náplní. Prostřednictvím nejrůznějších forem a žánrů získává žák základní schopnosti a poznatky z této hudební činnosti.

I. STUPEŇ

3. – 4. ročník

Žák:

- poslechem spoluhráčů získává základní návyky komorní hry, tj. pocit rytmické sounáležitosti a harmonické spolupráce na interpretované skladbě
- na nejjednodušších skladbách poznává žák zákonitosti komorní souhry jak vertikální, tak horizontální
- zapojuje se do spoluvytváření základních harmonických zákonitostí poznáním partů sopránů, altů, tenorů i basů a důsledků s tím souvisejících
- vytváří k jednoduché skladbě basovou linku s použitím základních harmonických funkcí a odpovídající rytmické pulsaci.

5. ročník

Žák:

- realizuje žánrovou odlišnost jednotlivých interpretovaných skladeb a v návaznosti na různé žánry také rozdíly v zápisech a s tím související odlišnosti v zákonitostech souhry.

6. ročník

Žák:

- transformuje svoje dosavadní zkušenosti do oblasti s vedením dirigenta či jiné vůdčí osoby ansámblu
- podílí se na dynamické plasticitě souhry a dokáže ji zanalyzovat, případně sám navrhnout.

7. ročník

Žák:

- orientuje se v souhře nejenom v rámci celku, ale i v oblasti svojí skupiny (stejně smyky, smýkací místa, ale i stejné prstoklady)
- zvládá orientaci v různých žánrech a typech hudby a také v oblasti hudby artificiální, je schopen orientace a rozeznání jednotlivých hudebních období a jejich hudebního obsahu
- na svojí úrovni je platným členem jakéhokoli komorního ansámblu bez ohledu na žánrové zaměření či velikost.

II. STUPĚŇ

I. – IV. ročník

Žák:

- soustavně zdokonaluje všechny prvky souhry: rytmickou soudržnost a pocit společné pulsace souboru vytvářené osobou dirigenta nebo vedoucího hráče, intonační schopnost poslechu celku a doladování se k spoluhráčům
- zdokonaluje svojí smykovou techniku podřizováním se celku (nejenom stejné smyky, ale i smýkací místa), později sám navrhuje smykové varianty
- dodržuje požadovanou dynamiku a jejím prostřednictvím proniká do struktury nálad a emocí celku hrané skladby, kterou tímto spoluvytváří
- aktivně vnímá poslechem celkovou strukturu interpretované skladby a ví, které nástroje hrají v prvním či druhém plánu do té míry, aby k nim vytvářel zvukově a obsahově kontrapunktický hlas.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd. To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pěti linkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

Vyučovací předmět Hra na housle využívá studium recepce a reflexe formou hudební nauky v 1., 2., 3., a 4. ročníku. V ročníku 5. a 6. je hudební nauka nahrazena vzdělávacím předmětem Nástrojový seminář, který po hudební nauce dokončí splnění očekávaných výstupů pro tuto vzdělávací oblast.

Vyučovací předmět: Nástrojový seminář

Vzdělávací obsah předmětu: Nástrojový seminář analyzuje a dává do souvislostí současný svět hudby a jeho návaznost na znalosti z předmětu HN do oblastí houslové hry. Dotýká se nejen všeobecných poznatků z HN, ale také jejich souvislostí s hrou na smyčcové nástroje. Do těchto oblastí patří: Historie a vývoj smyčcových nástrojů, geneze houslistů vytvořená v průběhu existence houslí, jejich obsah a inspirace houslovým zvukem k improvizaci.

I. STUPEŇ

6. ročník³

Žák:

- prostřednictvím fyzikálních zákonů nachází žák souvislosti v historických etapách vývoje nástrojů strunných – smyčcových, poznává jejich vývojovou řadu a zákonitosti
- má základní přehled o využití houslí v jednotlivých hudebních stylech a žánrech a o možnostech
- zapojení houslí do aktuálního hudebního dění
- ztvární pokusy o hudební improvizaci (či zahráním odpovídající lidové písně), základní pocity či nálady. (radost, smutek, něhu, vzdor, rytmické veselí atp.)
- popíše genezi hudby v souvislosti s historií hudby artificiální a hudeb jiných žánrů včetně jejich významu pro lidské společenství resp. jeho duševní vlastnictví.

---

³ V případě nedostatečného počtu žáků pro kolektivní výuku tohoto předmětu bude předmět vyučován distančně (minimálně 4x v průběhu školního roku).

5.3.2 Studijní zaměření: Hra na violu

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na violu	1 (1,5)	1	1	1	1	1	1	7 (7,5)
	Kolektivní hudební praxe			1	1 (2)	1 (2)	1-2 (3)	1-2 (3)	5-7 (11)
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
	Nástrojový seminář						1		
Celkový počet vyučovacích hodin		2 (2,5)	2	3	3 (4)	3 (4)	3-4 (5)	2-3 (4)	18 – 20 (24,5)

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na violu	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1-2 (3)	1-2 (3)	1-2 (3)	1-2 (3)	4-8 (12)
Celkový počet vyučovacích hodin		2-3 (4)	2-3 (4)	2-3 (4)	2-3 (4)	8-16 (16)

Poznámky k učebnímu plánu: Výuku hry na violu je možno začít výukou hry na přípravný hudební nástroj – housle. Přejít na violu lze uskutečnit v době, kdy žák již může začít hrát na nástroj větší než 1/8 nebo 1/4 housle. U průměrně vyspělých žáků je tato možnost předpokládána cca v 8 letech věku. K přechodu na violu může dojít také až v některém z vyšších ročníků. Do doby přechodu plní žák vzdělávací obsah předmětu hra na housle.

Od 4. ročníku lze v předmětu kolektivní hudební praxe využít alternativu uvedenou v tabulce v závorkách, pokud je předmět vyučován orchestrální či souborovou hrou.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na violu

Využívá se vzdělávací obsah předmětu hra na housle s tím, že od přechodu na nástroj 1/2 houslí adjustovaných jako viola je nutno přejít na konkrétní notové materiály ve violovém klíči a žáka systematicky vyučovat k získání dovedností ve čtení a hře z violového klíče.

Vzdělávací obsahy všech dalších předmětů studijního zaměření Hra na violu jsou totožné se vzdělávacími obsahy předmětu hra na housle a to v I. i II. stupni vzdělávání.

5.3.3 Studijní zaměření: Základy houslové hry

Učební plán:

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Základy houslové hry	1,5	1	1	1	4,5
	Kolektivní hudební praxe		1-2	1-2	1-2	3-6
	Nástrojový seminář	1				1
Celkový počet vyučovacích hodin		2,5	2-3	2-3	2-3	8,5-11,5

Charakteristika studijního zaměření:

Varianta II. stupně pro starší žáky, kteří nastupují přímo do II. stupně.

Toto studijní zaměření je určeno pro zájemce o získání základů hry na housle nebo violu v pozdějším věku, většinou jako doplněk k pedagogické specializaci vyučování hudební výchovy na specialisované střední škole.

U zájemců se předpokládá zvýšený a vědomý osobní zájem o studium hry na housle a také jistý manuálně osobnostní potenciál, který jim umožní rychlejší technické ovládnutí nástroje.

II. STUPEŇ

I. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky v ovládnutí nástroje k vytváření kvalitního tónu vlastní sluchovou a pocitovou reflexí

- zvládá čtyři základní prstoklady a v návaznosti i stupnice dur a moll sluchovou a hmatovou korekcí
- získává základy správných funkcí držení smyčce a ovládání tvorby tónu pravou rukou
- po prvotních zkušenostech se sluchovou realizací tónových představ zvládá základní spoje fixace notového zápisu s hmatovou zkušeností
- z oblasti hudební teorie disponuje na základě sluchových zkušeností znalostmi not, osmi tónové notové řady v souvislosti s celými tóny a půltóny a vizuálním vyjádřením délky znějících not a pomlk.

II. ročník

Žák:

- zvládá rozšiřování základních ovládacích návyků houslí i smyčce
- sluchovou korekcí získává jemnější intonační motorické návyky pro doladování a rozvíjí pohyblivost jemné motoriky prstů i celé levé paže
- v technice levé ruky zvládá první zkušenosti s horizontálními technikami výměn poloh a dalšími základními prvky (šikmé hmaty atd.)
- zkouší první pokusy o propojení vytvářených tónů s pocitem jejich kvalitního obsahu s vědomým rozšiřováním technických dovedností pravé paže
- v oblasti hudební teorie prezentuje základní znalosti intervalů, stupnic dur, moll a stupnic církevních.

III. ročník

Žák:

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu pravé a levé ruky), používá základní technické prvky hry (ovládání celého smyčce i jeho částí) a tvoří kvalitní tón
- ovládá prsty v základních prstokladech v kombinacích na více strunách a základní prvky hry v polohách a jejich výměn jednoduchých
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu

- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- ve znalostech hudební teorie definuje základní prvky klasické harmonie (kvintakordy a septakordy i s jejich obraty).

IV. ročník

Žák:

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku dle svých možností a co nejširší spektrum základních smyků
- orientuje se v notovém zápise dle svých technických možností a dosavadních zkušeností
- samostatně koriguje barvu a kvalitu tónu
- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže jej vhodně prezentovat a obhájit
- dle svých získaných schopností se zapojuje do souborů nejrůznějších obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah: Kolektivní hudební praxe je na II. stupni rozdělena na dvě oblasti, které se libovolně prolínají a které závisí na stavu žáků na škole, respektive na možnostech vytvoření ansámblové či orchestrální praxe.

Žáci I. – IV. ročníku proto užívají dvou možností kolektivní hudební praxe:

- 1) hry komorní – v nejrůznějších komorních seskupeních, kde každý hráč má hlas samostatný
- 2) hry ansámblové, jejíž možnosti určuje stav žáků na škole, ale při které žáci získávají zkušenosti se souhrou skupinovou – v jednom hlase více hráčů.

Vzdělávací obsah v obou oblastech je po celou dobu studia zaměřen na zvládnutí specifík kolektivní hudební praxe tak, aby bylo dosaženo očekávaných výstupů 4. ročníku základního studia II. stupně uvedených v bodě 6.3.2. RVP v této oblasti.

5.3.4 Studijní zaměření: Hra na violoncello

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe				1 (2)	1 (2)	1 (2-3)	1 (2-3)	4 (8-10)
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	3 (4)	3 (4)	2 (3-4)	2 (3-4)	16 (20-22)

Základní studium - II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na violoncello	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	4
Celkový počet vyučovacích hodin		2 (3-4)	2 (3-4)	2 (3-4)	2 (3-4)	8 (12-16)

Poznámky k učebnímu plánu: Od 4. ročníku lze v předmětu kolektivní hudební praxe rozšířit na alternativní počty vyučovacích hodin uvedených v tabulce v závorkách, ovšem pouze za předpokladu, že je předmět vyučován souborovou nebo orchestrální hrou.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na violoncello

Přípravné studium

Žák:

- popíše svůj nástroj
- předvede správné postavení levé ruky
- předvede správné držení smyčce
- zvládá hru pizzicato.

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zvládá správné sezení u nástroje
- zvládá hru detaché i přes struny
- zvládá hru legato
- ovládá prstoklady v základní poloze.

2. ročník

Žák:

- zvládá a využívá orientaci levé ruky v základní poloze
- využívá znalost hry detaché i legato
- chápe výměnu poloh 1. - 7., postaví levou ruku v 7. poloze
- předvede širokou polohu sníženou i zvýšenou.

3. ročník

Žák:

- zvládá a využívá základní technické a hudební návyky a dovednosti
- zvládá a využívá orientaci levé ruky v 1. a 7. poloze
- tvoří kvalitní tón

- zvládá hru v široké poloze
- vnímá dynamiku a náladu skladby a je ji schopen dle svých schopností vyjádřit
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu dle svých schopností
- dle svých schopností a dovedností se uplatňuje v souhře s dalším nástrojem.

4. ročník

Žák:

- uplatňuje intonační sebekontrolu
- ovládá základní smyky a jejich kombinace
- zvládá samostatně hru v základních polohách
- předvede dynamiku tónu.

5. ročník

Žák:

- orientuje se v polohách
- orientuje se při čtení notového zápisu v tenorovém klíči
- zvládá samostatné nastudování lehčích skladeb
- hraje v polohách
- zvládá hru lehčích dvojhmatů.

6. ročník

Žák:

- zhodnotí intonační i zvukovou stránku své hry
- pracuje s výměnou smyku
- rozezná způsoby hry pravé ruky v závislosti na stylu interpretované skladby
- využívá kvalitu tónu.

7. ročník

Žák:

- využívá získané dovednosti, dynamiku a barvu tónu, výrazové prostředky vhodné ke studované skladbě
- zvládá plynulé výměny poloh a základní dvojhmaty
- pracuje samostatně při nácvičení přiměřeně obtížných skladeb

- používá obtížnější způsoby smyku
- ovládá hru přiměřeně těžkých skladeb z listu, vyhodnotí vlastní výkon
- orientuje se v notovém zápisu interpretovaných skladeb, s pomocí učitele rozeznává formu a vnímá různé výrazové prostředky hudby v závislosti na stylu a žánru.

II. STUPEŇ

I. – II. ročník

Žák:

- rozšiřuje a využívá získané dovednosti
- samostatně uplatňuje technické i muzikantské postupy.

III. – IV. ročník

Žák:

- uplatňuje vlastní názor na styl hudby i její interpretaci
- využívá obtížnější techniku hry dle svých možností
- samostatně zlepšuje intonační i zvukovou stránku své hry.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Předmět využívá dovedností a znalostí získaných v individuální výuce k nejrůznějším formám kolektivní „muzikantské“ praxe, protože tato byla vždy v hudební oblasti hlavním cílem i náplní. Žáci získávají představu o souhře, vnímání a respektu spoluhráčů, pohotovost při hře a zodpovědnost za společné dílo. Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.3.1.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd.

To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pěti linkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.4 Vzdělávací zaměření: Hra na dechové nástroje

5.4.1 Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu

Učební plán:

Základní studium - I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe			(2)	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	4 (10-14)
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2 (4)	3 (4-5)	3 (4-5)	2 (3-4)	2 (3-4)	16 (22-26)

Základní studium - II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	4 (8-12)
Celkový počet vyučovacích hodin		2 (3-4)	2 (3-4)	2 (3-4)	2 (3-4)	8 (12-16)

Poznámka k učebnímu plánu: Pokud žák ve 3. ročníku I. stupně projeví zájem a prokáže předpoklady pro hru na jiný dechový nástroj, je možno po ukončení tohoto ročníku v tomto studijním zaměření přestoupit do jiného studijního zaměření na jím zvolený nástroj. Výuku předmětu Kolektivní hudební praxe lze alternativně rozšířit na počet hodin uvedený v tabulce

v závorce, avšak pouze za předpokladu, že bude předmět vyučován souborovou nebo orchestrální hrou.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

Přípravné studium:

Přípravné studium studijního zaměření hra na zobcovou flétnu navazuje na celkovou koncepci přípravného studia školy uvedenou v kapitole 5.1 (společné pro všechna studijní zaměření HO).

Před přijetím žáka do 1. ročníku studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu je nutno v přípravném studiu u zájemce hodnotit zda žák ovládá postoj při hře a držení nástroje, zvládá správný způsob dýchání a tvoření tónu, umí zahrát cvičení nebo písničku podle not.

Přípravné studium je k tomuto studijnímu zaměření půlroční (2. pololetí školního roku) nebo po celý školní rok.

Žák je přijat ke studiu 1. ročníku až po zhodnocení předpokladů určených v přípravném stupni, nejdříve však ve věku 7 let.

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- ovládá postoj při hře a držení nástroje
- zvládá správný způsob dýchání a tvoření tónu
- orientuje se v základních rytmických hodnotách – nota celá, půlová, čtvrt'ová
- hraje cvičení nebo lidové písňe podle notového zápisu.

2. ročník

Žák:

- zvládá správný způsob dýchání a tvoření tónu
- rozliší základní druhy artikulace – legato, non legato

- hraje cvičení ve střední poloze v rozsahu $c^1 - e^2$
- umí hrát drobné skladby či písně s doprovodem jiného nástroje.

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti, potřebné ke hře na nástroj
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje dle svých schopností jednoduchou skladbu z paměti
- vnímá náladu skladby
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- dokáže se přizpůsobovat ostatním nástrojům po stránce rytmické a intonační.

4. ročník

Žák:

- zvládá techniku dýchání a tvoření tónu
- ovládá interpretační schopnosti na přednesových skladbách
- umí hrát v rozsahu $c^1 - g^2$ technická cvičení – stupnice, akordy, etudy
- je schopen tvořit přiměřeně kvalitní tón.

5. ročník

Žák:

- zvládá základy hry na altový nástroj
- ovládá techniku dýchání, prstovou techniku, držení nástroje
- ovládá interpretační schopnosti na přiměřených přednesových skladbách a etudách.

6. ročník

Žák:

- zvládá hru na altový nástroj, techniku dýchání, prstovou techniku
- ovládá interpretační schopnosti na přednesových skladbách a etudách
- orientuje se v dynamice, agogice
- umí vystihnout charakter hraných skladeb
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem.

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti
- rozezná kvalitu tónu a intonační rozdílnosti
- využívá tempové označení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby dle svých schopností.

II. STUPENĚ

I. – II. ročník

Žák:

- zvládá techniku dýchání a prstovou techniku v etudách
- orientuje se při hře z listu
- ovládá interpretační schopnosti hrou přednesových skladeb a etud
- vnímá cit pro stavbu hudební fráze, dynamiku, agogiku
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem
- prokazuje technické dovednosti na etudách a technických cvičeních
- zvládá pohotovost při hře z listu
- ovládá interpretační schopnosti hrou přednesových skladeb.

III. – IV. ročník

Žák:

- ovládá všechny typy zobcových fléten, dle svých možností a schopností
- ovládá interpretační schopnosti hrou přednesových skladeb
- zvládá pohotovost při hře z listu
- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- ovládá hru na všechny typy zobcových fléten, dle svých schopností a možností
- ovládá interpretační schopnosti hrou přednesových skladeb
- zvládá dýchání, frázování, výraz při nácvičce a interpretaci skladeb a etud.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Předmět využívá dovedností a znalostí získaných v individuální výuce k nejrůznějším formám kolektivní muzikantské praxe, protože tato byla vždy v hudební oblasti hlavním cílem i náplní. Prostřednictvím nejrůznějších forem a žánrů získává žák základní schopnosti a poznatky z této hudební činnosti. Učí se souhře s jiným hudebním nástrojem.

Náplň učebního předmětu Kolektivní hudební praxe platí pro všechna studijní zaměření ve vzdělávacím zaměření Hra na dechové nástroje. Podrobný obsah vyučovaného předmětu je v kapitole 5.4.7.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.4.2 Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe			(2)	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	4 (10-14)
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2 (4)	3 (4-5)	3 (4-5)	2 (3-4)	2 (3-4)	16 (22-26)

Základní studium - II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	4 (8-12)
Celkový počet vyučovacích hodin		2 (3-4)	2 (3-4)	2 (3-4)	2 (3-4)	8 (12-16)

Poznámka k učebnímu plánu: Výuku předmětu kolektivní hudební praxe lze alternativně rozšířit na počty vyučovacích hodin uvedených v tabulce v závorkách, avšak pouze v případě, že bude předmět vyučován souborovou nebo orchestrální hrou.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na příčnou flétnu

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- ovládá postoj při hře a držení nástroje
- zvládá správný způsob dýchání a tvoření tónu
- dovede z části artikulovat
- orientuje se v základních rytmických hodnotách – nota celá, půlová, čtvrt'ová, osminová.

2. ročník

Žák:

- zvládá správný způsob dýchání, postoj při hře, držení nástroje
- rozliší základní druhy artikulace – legato, non legato

- hraje cvičení ve spodní poloze v rozsahu $d^1 - e^2$
- dovede hrát v duu.

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti potřebné ke hře na nástroj
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje dle svých schopností jednoduchou skladbu z listu
- vnímá náladu skladby
- dokáže se přizpůsobovat ostatním nástrojům po stránce rytmické a intonační.

4. ročník

Žák:

- zvládá techniku dýchání
- ovládá interpretační schopnosti na přednesových skladbách
- hraje za doprovodu klavíru
- umí hrát v rozsahu $c^1 - d^3$ technická cvičení – stupnice, akordy, etudy.

5. ročník

Žák:

- ovládá techniku dýchání, prstovou techniku
- ovládá interpretační schopnosti na přiměřených přednesových skladbách.

6. ročník

Žák:

- zvládá techniku dýchání, prstovou techniku
- ovládá interpretační schopnosti na přednesových skladbách
- orientuje se v dynamice, agogice
- umí vystihnout charakter hraných skladeb
- zvládá těžší technická cvičení.

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti
- rozezná kvalitu tónu
- využívá tempové označení, frázování a agogiku
- hraje v rozsahu $c^1 - g^3$
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby dle svých schopností.

II. STUPEŇ

I. – II. ročník

Žák:

- zvládá techniku dýchání a prstovou techniku
- ovládá tvoření tónu
- orientuje se při hře z listu
- vnímá cit pro stavbu hudební fráze
- ovládá tvoření tónu a dýchací techniku
- zvládá pohotovost při hře z listu
- ovládá interpretační schopnosti hrou přednesových skladeb.

III. – IV. ročník

Žák:

- ovládá interpretační schopnosti hrou přednesových skladeb
- zvládá pohotovost při hře z listu, dýchací techniku
- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- ovládá interpretační schopnosti hrou přednesových skladeb
- zvládá dýchání, frázování, výraz při nácviu a interpretaci skladeb.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Předmět využívá dovedností a znalostí získaných v individuální výuce k nejrůznějším formám kolektivní muzikantské praxe, protože tato byla vždy v hudební

oblasti hlavním cílem i náplní. Prostřednictvím nejrůznějších forem a žánrů získává žák základní schopnosti a poznatky z této hudební činnosti. Učí se souhře s jiným hudebním nástrojem. Náplň učebního předmětu Kolektivní hudební praxe platí pro všechna Studijní zaměření ve Vzdělávacím zaměření Hra na dechové nástroje.

Podrobný obsah vyučovaného předmětu je v kapitole 5.4.7.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah předmětu: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd.

To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pěti linkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.4.3 Studijní zaměření: Hra na klarinet

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe			(2)	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	4 (10-14)
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2 (4)	3 (4-5)	3 (4-5)	2 (3-4)	2 (3-4)	16 (22-26)

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na klarinet	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	1 (2-3)	4 (8-12)
Celkový počet vyučovacích hodin		2 (3-4)	2 (3-4)	2 (3-4)	2 (3-4)	8 (12-16)

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na klarinet

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- dokáže popsat jednotlivé díly nástroje, ovládá názvy jeho jednotlivých částí, jejich sestavení a základní ošetřování
- dbá na správné držení nástroje a postoj při hře
- chápe princip tvoření tónu, postavení zubů, jazyka a rtů, způsob dýchání, funkci hubičky a plátku – ovládá nasazení a tvoření tónu ve spodní poloze nástroje.

2. ročník

Žák:

- hrou udržovaných tónů prokáže ovládnutí nátisku a kvalitní nasazení
- na jednoduchých cvičeních fixuje nátisk, správný způsob dýchání a tónovou kulturu
- zvládá hru v šalmajovém/spodním rejstříku
- na jednoduchých etudách zvládá hru legato a staccato

- používá přefukovací klapku a hraje v dvoučárkovaném rejstříku, kde koriguje správnou intonaci
- na přiměřených etudách předvede prstovou techniku a rytmické cítění
- hraje z paměti jednoduché přednesové skladby.

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří a interpretuje elementárními výrazovými prostředky: hraje jednoduché melodie podle sluchu, uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem.

4. ročník

Žák:

- využívá dosud získanou dechovou a prstovou techniku při hře technicky obtížnějších etud, kde dbá na rytmickou preciznost
- uplatní svůj dynamický rozsah v přednesových skladbách
- pozná a interpretuje skladby různých stylových období
- aktivně se zapojuje do komorní a souborové hry.

5. ročník

Žák:

- prokáže své nátiskové a rytmické schopnosti hrou delších etud a přednesových skladeb v rychlejších tempech
- orientuje se v problematice jazzového frázování a transpozice
- své zkušenosti využívá v komorní a souborové hře, dbá zejména na správnou intonaci a souhru.

6. ročník

Žák:

- uplatňuje své technické dovednosti (kvalitu tónu, jistotu nasazení) na přiměřených technických cvičeních a při hře přednesových skladeb různých stylů
- pravidelnou účastí v komorních uskupeních zdokonalí svou herní pohotovost a flexibilitu - orientuje se v transpozici a hře z listu.

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem.

II. STUPENĚ

I. – II. ročník

Žák:

- využívá všech svých znalostí problematiky nátisku, intonace a rytmu
- rozliší klasické a jazzové frázování
- užívá další výrazové prostředky (vibrato, glissando)
- hraje z listu a transponuje přiměřeně obtížná cvičení
- využívá svůj smysl pro rytmus a intonaci při hře náročnějších přednesových skladeb
- hraje z listu náročnější technická cvičení
- dbá na kvalitu a kulturu tónu v celém rozsahu nástroje
- používá výrazové prostředky při hře náročnějších skladeb různých stylových období.

III. – IV. ročník

Žák:

- neustále dbá na jistotu nasazení, kulturu tónu, intonaci, rytmus a dechovou techniku pomocí přiměřených etud, přednesových skladeb a v komorní či souborové hře
- hrou náročnějších cvičení prokáže prstovou techniku a hudebně výrazové prostředky – dle svých možností transponuje a hraje z listu
- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Předmět využívá dovedností a znalostí získaných v individuální výuce k nejrůznějším formám kolektivní muzikantské praxe, protože tato byla vždy v hudební oblasti hlavním cílem i náplní. Prostřednictvím nejrůznějších forem a žánrů získává žák základní schopnosti a poznatky z této hudební činnosti. Učí se souhře s jiným hudebním nástrojem. Náplň učebního předmětu Komorní hra platí pro všechna studijní zaměření ve vzdělávacím zaměření Hra na dechové nástroje.

Podrobný obsah vyučovaného předmětu je v kapitole 5.4.7.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah předmětu: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací

médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd.

To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pěti linkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.4.4 Studijní zaměření: Hra na saxofon

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	4
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	3	3	2	2	16

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na saxofon	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1	1	1	1	4
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- dokáže popsat jednotlivé díly nástroje, ovládá názvy jeho jednotlivých částí, jejich sestavení a základní ošetřování
- dbá na správné držení nástroje a postoj při hře
- chápe princip tvoření tónu, postavení zubů, jazyka a rtů, způsob dýchání, funkci hubičky a plátku – ovládá nasazení a tvoření tónu ve spodní poloze nástroje.

2. ročník

Žák:

- hrou vydržovaných tónů prokáže ovládnutí nátisku a kvalitní nasazení
- na jednoduchých cvičeních fixuje nátisk, správný způsob dýchání a tónovou kulturu
- zvládá hru ve spodním rejstříku
- na jednoduchých etudách zvládá hru legato a staccato
- používá přefukovací klapku a hraje v dvoučárkovaném rejstříku, kde koriguje správnou intonaci
- na přiměřených etudách předvede prstovou techniku a rytmické cítění
- hraje z paměti jednoduché přednesové skladby.

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu

- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří a interpretuje elementárními výrazovými prostředky: hraje jednoduché melodie podle sluchu, uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem.

4. ročník

Žák:

- využívá dosud získanou dechovou a prstovou techniku při hře technicky obtížnějších etud, kde dbá na rytmickou preciznost
- uplatní svůj dynamický rozsah v přednesových skladbách
- pozná a interpretuje skladby různých stylových období
- aktivně se zapojuje do komorní a souborové hry.

5. ročník

Žák:

- prokáže své nátliskové a rytmické schopnosti hrou delších etud a přednesových skladeb v rychlejších tempech
- orientuje se v problematice jazzového frázování a transpozice
- své zkušenosti využívá v komorní a souborové hře, dbá zejména na správnou intonaci a souhru.

6. ročník

Žák:

- uplatňuje své technické dovednosti (kvalitu tónu, jistotu nasazení) na přiměřených technických cvičeních a při hře přednesových skladeb různých stylů
- pravidelnou účastí v komorních uskupeních zdokonalí svou herní pohotovost a flexibilitu
- orientuje se v transpozici a hře z listu.

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem.

II. STUPEŇ

I. – II. ročník

Žák:

- využívá všech svých znalostí problematiky nátisku, intonace a rytmu
- rozliší klasické a jazzové frázování
- užívá další výrazové prostředky (vibrato, glissando)
- hraje z listu a transponuje přiměřeně obtížná cvičení
- využívá svůj smysl pro rytmus a intonaci při hře náročnějších přednesových skladeb
- hraje z listu náročnější technická cvičení
- dbá na kvalitu a kulturu tónu v celém rozsahu nástroje
- používá výrazové prostředky při hře náročnějších skladeb různých stylových období.

III. – IV. ročník

Žák:

- neustále dbá na jistotu nasazení, kulturu tónu, intonaci, rytmus a dechovou techniku pomocí přiměřených etud, přednesových skladeb a v komorní či souborové hře
- hrou náročnějších cvičení prokáže prstovou techniku a hudebně výrazové prostředky – dle svých možností transponuje a hraje z listu
- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje

- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácvičku a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Předmět využívá dovedností a znalostí získaných v individuální výuce k nejrůznějším formám kolektivní muzikantské praxe, protože tato byla vždy v hudební oblasti hlavním cílem i náplní. Prostřednictvím nejrůznějších forem a žánrů získává žák základní schopnosti a poznatky z této hudební činnosti. Učí se souhrně s jiným hudebním nástrojem. Náplň učebního předmětu Komorní hra platí pro všechna studijní zaměření ve vzdělávacím zaměření Hra na dechové nástroje.

Podrobný obsah vyučovaného předmětu je v kapitole 5.4.7.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah předmětu: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd.

To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pěti linkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.4.5 Studijní zaměření: Hra na trubku

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	4
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	3	3	2	2	16

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na trubku	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1	1	1	1	4
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	2	8

Poznámka k učebnímu plánu: V 1. ročníku může probíhat výuka ve skupině 2 žáků na doporučení vyučujícího a po dohodě s vedením školy.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na trubku

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé díly nástroje
- ovládá postoj při hře a držení nástroje
- zvládá schopnost tvoření tónu ve rtech
- orientuje se ve střední poloze nástroje.

2. ročník

Žák:

- ovládá techniku dýchání a základy tvoření tónu
- zvládá správné nasazení tónu
- prokáže schopnost tvoření tónu ve střední poloze na stupnici a akordu
- dokáže zahrát krátkou etudu nebo písničku podle not
- prokáže schopnost hry v dynamických odstínech.

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti a používá základní technické prvky hry na nástroj
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- uplatňuje se dle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- vnímá náladu skladby, kterou dokáže vyjádřit v interpretaci přednesové skladby.

4. ročník

Žák:

- dokáže získané dovednosti a schopnosti používat, techniku dýchání, tvoření tónu, nasazení tónu
- ovládá schopnost hry v dynamických odstínech
- hraje v celém rozsahu nástroje dle svých schopností a dispozic
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem.

5. ročník

Žák:

- ovládá nátiskové schopnosti, dýchací a prstovou techniku
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem
- hraje technická cvičení v tónovém rozsahu dle svých schopností
- využívá všechny prostředky, které slouží k udržování nátiskové připravenosti
- zvládá interpretační schopnosti hrou přednesových skladeb různých stylových období.

6. ročník

Žák:

- prokazuje rozvinuté nátiskové schopnosti na nátiskových cvičeních a etudách
- hraje technická cvičení dle svých schopností
- ovládá tónový rozsah dle svých schopností
- zvládá interpretační schopnosti na přednesových skladbách různých stylových období
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem.

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu

- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování, rozsah nástroje, dle svých schopností
- ovládá interpretační schopnosti na přednesových skladbách různých stylových období.

II. STUPEŇ

I. – II. ročník

Žák:

- ovládá všechny prostředky, které slouží k udržení nátiskové připravenosti
- zvládá hru v celém rozsahu nástroje dle svých schopností a dispozic
- prokáže své interpretační schopnosti hrou přednesových skladeb a etud
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem
- ovládá všechny prostředky, které slouží k udržování nátiskové připravenosti
- zvládá techniku hry na přiměřených etudách a technických cvičeních
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem
- ovládá hru v celém rozsahu nástroje dle svých schopností.

III. – IV. ročník

Žák:

- ovládá všechny prostředky, které slouží k udržení nátiskové připravenosti
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem
- ovládá výrazové a interpretační schopnosti v přednesových skladbách
- je schopen hrát z paměti krátké přednesové skladby
- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti
- ovládá všechny prostředky, které slouží k udržování nátiskové připravenosti
- ovládá výrazové a interpretační schopnosti na přednesových skladbách
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- dodržuje základní péči o nástroj
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Předmět využívá dovedností a znalostí získaných v individuální výuce k nejrůznějším formám kolektivní muzikantské praxe, protože tato byla vždy v hudební oblasti hlavním cílem i náplní. Prostřednictvím nejrůznějších forem a žánrů získává žák základní schopnosti a poznatky z této hudební činnosti. Učí se souhře s jiným hudebním nástrojem. Náplň učebního předmětu Kolektivní hudební praxe platí pro všechna Studijní zaměření ve Vzdělávacím zaměření Hra na dechové nástroje.

Podrobný obsah vyučovaného předmětu je v kapitole 5.4.7.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah předmětu: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd.

To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pěti linkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.4.6 Studijní zaměření: Hra na baskřídlovku

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na baskřídlovku	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	4
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	3	3	2	2	16

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na baskřídlovku	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1	1	1	1	4
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na baskřídlovku

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé díly nástroje a jeho stavbu
- zná historický vývoj nástroje a jeho celkový rozsah
- dokáže sestavit jednotlivé díly nástroje a provést jejich údržbu
- ovládá postoj při hře a držení nástroje
- zvládá schopnost tvoření tónu ve rtech a funkci jazyka
- dbá na správné dýchání do bránice
- orientuje se ve střední a hluboké poloze.

2. ročník

Žák:

- ovládá techniku dýchání a základy tvoření tónu
- dbá na správné nasazení tónu, udržení ve stejné výši a jeho ukončení
- hraje v tónovém rozsahu dle svých schopností a dispozic
- zvládá hru tenuto, delších tónů, dle svých dispozic a schopností
- rozezná kvalitu tónu
- hraje krátké etudy a přednesové skladby dle svých schopností.

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti
- používá základní technické prvky hry na nástroj
- zvládá hru retní legato a jednoduché staccato
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- uplatňuje se dle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

- vnímá náladu skladby, kterou dokáže vyjádřit v interpretaci přednesové skladby.

4. ročník

Žák:

- dokáže získané dovednosti a schopnosti používat při praktické hře na nástroj
- ovládá schopnost hry v dynamických odstínech a rytmických artikulacích
- hraje náročnější technická cvičení a etudy
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem.

5. ročník

Žák:

- ovládá nátiskové schopnosti, dýchací techniku na přiměřených etudách
- zvládá interpretační schopnosti hrou přednesových skladeb
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem
- zapojuje se do komorní hry, souborové hry, orchestrální hry.

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje se a používá hru kombinované legato
- orientuje se v rozsahu nástroje dle svých schopností a dispozic
- zvládá interpretaci přednesových skladeb a etud.

7. ročník

Žák:

- využívá při hře na nástroj všechny dosud získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu, dokáže zahrát jednoduchou skladbu hrou z listu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování, rozsah nástroje, hru portamento
- ovládá interpretační schopnosti na přednesových skladbách různých stylových období.

II. STUPEŇ

I. ročník

Žák:

- ovládá hru na nástroj dle svých schopností a dispozic
- hraje etudy a modelové sekvence, na kterých prokazuje vyšší stupeň technické vyspělosti hry na nástroj
- rozvíjí neustále rozsah nástroje dle svých schopností a dispozic
- dbá na kvalitní tón
- orientuje se v základech jazzové a taneční hry
- vnímá charakter a stavbu přednesových skladeb
- dokáže zahrát všechny druhy hry legato.

II. ročník

Žák:

- ovládá všechny prostředky, které slouží k udržování a rozvíjení nátiskové připravenosti
- orientuje se ve hře násobného staccata, dle schopností a dispozic
- dokáže zahrát z paměti přiměřeně náročnou přednesovou skladbu
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem
- zvládá transpozici jednoduché skladby.

III. ročník

Žák:

- uvědomuje si svoji zodpovědnost za výsledky studia hry na nástroj
- ovládá všechny prostředky sloužící k rozvoji nátiskové připravenosti
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem
- improvizuje na jednoduché téma formou variací
- orientuje se v používání retního trylku, dle svých schopností a dispozic
- hraje z paměti krátké přednesové skladby či cvičení
- zapojuje se do komorní hry, souborové hry, orchestrální hry.

IV. ročník

Žák:

- uplatňuje v praxi všechny dosud získané znalosti a dovednosti
- ovládá všechny prostředky sloužící k udržování nátiskové připravenosti
- uplatňuje výrazové a interpretační schopnosti na přednesových skladbách
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové hry a techniky
- dodržuje základní péči o nástroj pravidelnou údržbou
- vytvoří si vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zapojuje se do komorní hry, souborové hry, orchestrální hry
- zodpovědně spolupracuje na způsobu interpretace skladeb.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Předmět využívá dovedností a znalostí získaných v individuální výuce k nejrůznějším formám kolektivní muzikantské praxe, protože tato byla vždy v hudební oblasti hlavním cílem i náplní. Prostřednictvím nejrůznějších forem a žánrů získává žák základní schopnosti a poznatky z této hudební činnosti. Učí se souhře s jiným hudebním nástrojem. Náplň učebního předmětu Kolektivní hudební praxe platí pro všechna Studijní zaměření ve Vzdělávacím zaměření Hra na dechové nástroje.

Podrobný obsah vyučovaného předmětu je v kapitole 5.4.7.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah předmětu: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd.

To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pěti linkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.4.7 Studijní zaměření: Hra na trombon

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na trombon	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	4
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	3	3	2	2	16

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na trombon	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1	1	1	1	4
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na trombon

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé díly nástroje a jeho stavbu
- zná historický vývoj nástroje
- dokáže sestavit jednotlivé části nástroje
- zná funkce jednotlivých částí nástroje – nátrubek, snížec, korpus
- ovládá postoj při hře a držení nástroje
- zvládá schopnost tvoření tónu ve rtech
- orientuje se ve střední a hluboké poloze.

2. ročník

Žák:

- ovládá techniku dýchání a základy tvoření tónu
- hraje v tónovém rozsahu dle svých schopností a dispozic
- rozezná kvalitu tónu a přesný výsun poloh
- dokáže pohybovat snížcem mezi polohami a jeho držení

- hraje krátké etudy a přednesové skladby dle svých schopností.

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti
- používá základní technické prvky hry na nástroj
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- uplatňuje se dle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- vnímá náladu skladby, kterou dokáže vyjádřit v interpretaci přednesové skladby.

4. ročník

Žák:

- dokáže získané dovednosti a schopnosti používat
- ovládá schopnost hry v dynamických odstínech
- hraje náročnější technická cvičení a etudy
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem.

5. ročník

Žák:

- ovládá nátlakové schopnosti, dýchací techniku na přiměřených etudách
- zvládá interpretační schopnosti hrou přednesových skladeb
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem.

6. ročník

Žák:

- vyhraňuje se v určitý hráčský typ - dle schopností a dispozic
- orientuje se v rozsahu nástroje dle svých schopností a dispozic
- zvládá interpretaci přednesových skladeb a etud.

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování, rozsah nástroje
- ovládá interpretační schopnosti na přednesových skladbách různých stylových období.

II. STUPEŇ

I. – II. ročník

Žák:

- ovládá hru na nástroj dle svých schopností a dispozic
- hraje etudy a modelové sekvence, na kterých prokazuje vyšší stupeň technické vyspělosti hry na nástroj
- orientuje se v základech jazzové a taneční hry
- vnímá charakter a stavbu přednesových skladeb
- ovládá všechny prostředky, které slouží k udržování a rozvíjení nátiskové připravenosti
- dokáže zahrát z paměti přiměřeně náročnou přednesovou skladbu
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem.

III. – IV. ročník

Žák:

- uvědomuje si svoji odpovědnost za výsledky studia hry na nástroj
- ovládá všechny prostředky, které slouží k rozvoji nátiskové připravenosti
- disponuje přiměřeně kvalitním tónem
- hraje z paměti krátké přednesové skladby či cvičení
- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti
- ovládá všechny prostředky, které slouží k udržování nátiskové připravenosti
- ovládá výrazové a interpretační schopnosti na přednesových skladbách
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky

- dodržuje základní péči o nástroj
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zapojuje se do komorní hry, zodpovědně spolupracuje na způsobu interpretace skladeb.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Předmět využívá dovedností a znalostí získaných v individuální výuce k nejrůznějším formám kolektivní muzikantské praxe, protože tato byla vždy v hudební oblasti hlavním cílem i náplní. Prostřednictvím nejrůznějších forem a žánrů získává žák základní schopnosti a poznatky z této hudební činnosti. Učí se souhře s jiným hudebním nástrojem. Náplň učebního předmětu kolektivní hudební praxe platí pro všechna studijní zaměření ve vzdělávacím zaměření Hra na dechové nástroje.

I. STUPEŇ

4. – 7. ročník

Žák:

- používá svých technických dovedností z předchozího studia hry na nástroj
- zvládá se přizpůsobovat ostatním nástrojům po stránce rytmické a intonační
- zvládá rytmickou samostatnost ve dvouhlasých a vícehlasých skladbách
- orientuje se ve skladbách různých stylových období
- využívá celý rozsah nástroje, dle svých schopností.

II. STUPEŇ

I. – II. ročník

Žák:

- ovládá smysl přizpůsobovat se ostatním nástrojům po stránce intonační, rytmické a výrazové v různém nástrojovém obsazení
- orientuje se v interpretaci hraných skladeb komorního charakteru.

III. – IV. ročník

Žák:

- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností
- chápe odpovědnost za společné dílo a za způsob interpretace
- chápe způsob interpretace skladeb různého žánru.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah předmětu: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd.

To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pěti linkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.5 Vzdělávací zaměření: Hra na strunné nástroje

5.5.1 Studijní zaměření: Hra na kytaru

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	4
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	3	3	2	2	16

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na kytaru	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1	1	1	1	4
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na kytaru

Přípravné studium

Žák:

- dokáže popsat nástroj
- ovládá správné držení nástroje
- zvládne hru na prázdných strunách úhozem dopadem
- dbá na správné držení pravé ruky
- má představu o základních rytmických hodnotách (celá, půlová, čtvrt'ová)
- reprodukuje jednoduché rytmicko-melodické motivy
- předvede správné postavení levé ruky.

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- dbá na uvolněné postavení pravé i levé ruky při hře
- zvládá hru prstů pravé ruky úhozem dopadem i bez dopadu
- spojuje notový zápis s pohotovou orientací na hmatníku v I. poloze
- využívá vlastní počítání ke zlepšení rytmického cítění
- připravuje se na hraní stupnic
- zvládá hru lidových písní a lehkých skladbiček v jednohlasé úpravě
- vnímá dynamické rozdíly ve hře forte a piano.

2. ročník

Žák:

- využívá stávající technické dovednosti
- zvládá hru dopadem i bez dopadu v celém rozsahu I. polohy
- hraje jednooktávové stupnice v I. poloze úhozem dopadem, základní akordy T a D
- užívá dvojhlasu a vícehlasu (lehké cvičení a přednesové skladbičky)

- dbá na zvukovou vyrovnanost, plynulost hry a přesný rytmus.

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (držení těla a nástroje, postavení rukou, základní úhozy a techniku prstů s ohledem na kvalitu tónu)
- orientuje se na hmatníku do 5. pražce
- používá složitější rytmické útvary (šestnáctinové hodnoty, tečkovaný rytmus)
- hraje z paměti jednoduché skladby s použitím dynamiky p, mf, f
- zvládá stupnice Dur s křížky, začne paralelní moll, rozložené akordy T, S, D
- předvede nácvik techniky malého barré
- prezentuje se podle svých schopností na školních vystoupeních a koncertech.

4. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku do 7. pražce (plynulá výměna poloh)
- hraje stupnice Dur s křížky a paralelní moll, rozložené akordy
- zvládá hru malého barré, legáto úderné, odtažné
- hraje z listu lehké přednesové skladby
- předvede hru doprovodu podle akordických značek.

5. ročník

Žák:

- zvládá probrané technické a výrazové prvky
- dbá na kvalitu a vyrovnanost tónu a na rytmickou přesnost
- hraje obtížnější skladby různého stylového období
- orientuje se na hmatníku do VII. polohy (plynulá výměna)
- zvládá techniku hry malého a velkého barré, legáto odtažné a úderné, přirozené flažolety, arpeggio
- hraje stupnice dvouoktávové – typové (všechny Dur, kadence s použitím velkého barré)
- využívá podle svých individuálních schopností své dovednosti v komorní hře.

6. ročník

Žák:

- užívá a zdokonaluje probrané technické a výrazové prvky (arpeggio, melodické ozdoby – příraz, nátril)
- dbá při interpretaci skladeb na správné frázování, přesný rytmus, kvalitu tónů a využívá širší dynamickou škálu
- orientuje se na hmatníku do 12. pražce
- hraje stupnice 2 – 3 oktávové – typové, kadence
- uplatňuje se při hře v komorních (souborových) uskupeních, podle svých individuálních schopností.

7. ročník

Žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti)
- zvládá techniku barré hmatů
- hraje s tónovou kulturou a je schopen si sám naladit nástroj
- hraje dle individuálních schopností plynule ve vyšších polohách
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek (podle svých schopností)
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupení podle svých zájmů.

II. STUPEŇ

Přípravné studium II. stupně

- výuka je v souladu s RVP snížena na 1 hodinu týdně (žák není schopen plnit KHP)
- plán individuální výuky tvoří pedagog s ohledem na schopnosti žáka

I. – II. ročník

Žák:

- ovládá techniku kytarové hry střední obtížnosti

- zvládá nové technické prvky (staccato, arpeggio, razguado, tremolo)
- hraje stupnice v rychlejším tempu, intervalové stupnice, kadence s použitím velkého barré, obraty kvintakordů.

III. – IV. ročník

Žák:

- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- zvládá nové technické prvky (tremolo)
- ovládá techniku kytarové hry střední obtížnosti
- využívá svých schopností v komorní (souborové) hře.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Cílem je vzbudit zájem žáka o komorní hru. Navázat na přirozenou schopnost žáka sdružovat se a kolektivně pracovat na tvorbě a interpretaci komorní hudby.

I. STUPEŇ

4. – 7. ročník

Žák:

- využívá znalostí a dovedností získaných v individuální výuce
- poslechem spoluhráčů získává základní návyky komorní hry
- respektuje a vnímá spoluhráče
- má spoluzodpovědnost za celý kolektiv
- reaguje na změnu a pohotově se přizpůsobí
- dbá na rytmickou přesnost a tónovou kvalitu
- chodí pravidelně na zkoušky souboru.

II. STUPEŇ

I. – II. ročník

Žák:

- uplatňuje své znalosti a technické schopnosti získané v individuální i kolektivní výuce při společné interpretaci.

III. – IV. ročník

Žák:

- má zájem o poznávání nových skladeb různého stylového období a jejich správnou interpretaci
- dbá na přesnost, kultivovanost tónu a celkovou sounáležitost kolektivní hry.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah předmětu: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd.

To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pěti linkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.5.2 Studijní zaměření: Hra na basovou kytaru

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	4
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	3	3	2	2	16

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1	1	1	1	4
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na basovou kytaru

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj
- popíše jeho vznik a vývoj a historickou funkci
- popíše jeho jednotlivé části a jeho bazální typy
- popíše základní druhy zesilovačů a další články baskytarového řetězce
- předvede návyky správného držení těla, nástroje jeho stabilizaci při hře
- předvede postavení obou rukou, prstů, jejich střídání a úchopu trsátka
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu a tabulatuře
- pozná základní jednoduché akordy, melodie a techniky k jejich provedení.

2. ročník

Žák:

- předvede elementární výrazové prostředky a snaží se je uplatňovat při hře doprovodu i melodií

- experimentuje s funkcí nástroje ve skupině (orchestru)
- zkombinuje získané správné návyky – správné střídání prstů, práce s trsátkem, zlepšování kvality tónu, správnou interpretaci notového zápisu a tabulatury, vnímání zapsaného rytmu a využívá je při hře
- fixuje povědomí o základních harmonických funkcích a jejich souvislostech s probíranými stupnicemi – Dur, pentatonika
- uplatní metody správného domácího cvičení.

3. ročník

Žák:

- prezentuje základní techniky hry prsty, trsátkem, znalost základních akordů, stupnic a elementárních technických prostředků, orientaci v jednoduchém notovém zápisu i tabulatuře, hru z paměti a dovednost hry vlastních doprovodů podle svých individuálních schopností
- využívá základní práce s tónem při manipulaci s jednoduchými výrazovými prostředky – dynamika, vibráto
- pozná náladu písní (skladeb) a podle svých schopností ji vyjadřuje.

4. ročník

Žák:

- použije vědomě v technice levé ruky příklepy a odtahy (hammer on, pull off) a uplatňuje je ve svém výrazu
- rozliší stejně tak v pravé ruce pravidelné střídání prstů i, m a tzv. stahování.
- zdokonalí výrazové prostředky, posouvá své rychlostní limity a klade důraz na čistotu hry
- je schopen poslechem skladeb různých žánrů zahrát improvizovaný doprovod a ten pak jednoduchým horizontálním způsobem podle svých možností provádí
- uplatňuje a upevňuje při tom znalost Dur, moll a pentatonických stupnic.

5. ročník

Žák:

- pozná hru ve složitějších rytmech a začíná ji sám využívat při hře doprovodu a melodií (vyhrávek)
- pozná základní stylové frázování (shuffle)
- obohacuje hru technickými – hammer on, pull off, vibráto, bend on, glissando; a výrazovými prostředky – dynamika, čistota, agogika
- uplatní tyto nabyté schopnosti při souhře s druhým nástrojem a v jednoduché improvizaci rovině na ně reaguje
- ovládá, používá a upevňuje aktivní znalost rozkladu základních akordů.

6. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané dovednosti jak výrazové, tak technické – dynamika, agogika, tempové rozlišení, frázování atd.
- využívá hammer on, pull off, bend on o půl tónu až celý tón a rozšiřuje je o další (slap atd.)
- ovládá rytmické doprovody v akordech Dur, moll, 7, mi 7 a powerchordech
- používá získané teoretické znalosti k pokročilejší orientaci na hmatníku.

7. ročník

Žák:

- využívá svých schopností získaných při správném domácím cvičení k samostatným přípravám na vystoupení a k odhadu a k nastudování přiměřeně obtížné skladby
- prezentuje základní dvojhmaty a trojhmaty, plynulou hru v základní poloze, naladění nástroje sluchem nebo ladičkou podle svých schopností
- se orientuje v notovém i tabuláturovém zápisu a zvládá četbu složitějšího rytmického zápisu
- se uplatní svou hrou ve školních i jiných hudebních souborech podle svých individuálních schopností a připravuje se na závěrečné vystoupení.

II. STUPEŇ

I. ročník

Žák:

- využívá znalosti a dovednosti nabyté během prvního cyklu a uplatňuje je při všech svých školních i mimoškolních hudebních aktivitách
- experimentuje při improvizaci doprovodů, pokouší se základním způsobem uchopit a vyjádřit svůj pohled (pocit)
- prezentuje orientaci v notovém zápisu a tabulatuře, elementární transpozici, interpretaci skladeb různých stylů a žánrů a techniku (tapping)
- orientuje se v aparátech a efektech, dovede je základním způsobem ovládat a preferuje jejich osobní vlastnosti v souladu se svojí představou o zvuku.

II. ročník

Žák:

- používá své znalosti jednotlivých žánrů a sluchově analyzuje nahrávky vědomým poslechem
- orientuje se ve hře z listu, v elementární transpozici, v improvizaci
- realizuje svoje vlastní hudební vize nejen v rovině improvizací, ale i kompoziční – písňe nebo jednodušší instrumentální skladby (podle osobních schopností).

III. ročník

Žák:

- uplatní vlastní názor na svůj zvuk – baskytara, efekty, zesilovač, reprobedna a začleňuje ho do svého výrazu
- pozná řadu analogových efektů i digitálních multi-zařízení a ovládá společné základní pojmy při jejich programování
- ovládá základní technické cvičení (tapping + slap)
- propojuje správným způsobem nabyté teoretické znalosti s praxí.

IV. ročník

Žák:

- použije získaných znalostí a schopností při hře na nástroj v plném rozsahu, kterého je schopen
- použije samostudia k získávání dalších informací k obohacení svých teoretických znalostí a praktických dovedností
- uplatní svůj přístup a osobní pohled při improvizaci, nebo případné kompoziční činnosti
- propojuje nadále svojí představu s orientací na hmatníku a vytváří si tento pozitivní návyk do budoucna
- se realizuje ve školních souborech a připravuje se na závěrečné vystoupení.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

I. STUPEŇ

4. – 7. ročník

Žák:

- používá svých technických dovedností z předchozího studia na nástroj
- zvládá se přizpůsobovat ostatním nástrojům po stránce rytmické a intonační
- zvládá rytmickou samostatnost ve dvouhlasých a vícehlasých skladbách
- orientuje se ve skladbách různých stylových období
- využívá celý rozsah nástroje dle svých schopností.

II. STUPEŇ

I. – IV. ročník

Žák:

- ovládá smysl přizpůsobovat se ostatním nástrojům po stránce intonační, rytmické a výrazové v různém nástrojovém obsazení
- orientuje se v interpretaci hraných skladeb komorního charakteru
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností
- chápe odpovědnost za společné dílo a za způsob interpretace

- chápe způsob interpretace skladeb různého žánru.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah předmětu: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd.

To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pěti linkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.6 Vzdelávací zaměření: Sólový zpěv

5.6.1 Studijní zaměření: Sólový zpěv

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	4 (7)
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2 (3)	2 (3)	2 (3)	3	3	2	2	16 (19)

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Sólový zpěv	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1	1	1	1	4
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	2	8

Sólový zpěv umožní žákovi dosáhnout takové úrovně hlasové techniky, aby byl schopen interpretovat jím zvolený repertoár – ať už se jedná o hudbu klasickou nebo populární.

Studijní zaměření sólový zpěv obsahuje tyto předměty: sólový zpěv kolektivní pěvecká praxe, hudební nauka. V závorkách uvedené alternativní vyučovací hodiny jsou nepovinné a žáci tohoto studijního zaměření je mohou navštěvovat až po doporučení vedoucího oddělení a po schválení uměleckou radou školy.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Sólový zpěv

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zvládá základní dechové návyky
- srozumitelně vyslovuje
- zazpívá správně intonačně i rytmicky jednoduchou národní píseň.

2. ročník

Žák:

- zazpívá lidovou i umělou píseň se správnou dechovou oporou, srozumitelnou výslovností, intonačně i rytmicky přesně
- chápe obsah písně, kterou zpívá a je schopen to jednoduchými prostředky výrazově vyjádřit.

3. ročník

Žák:

- interpretuje s patřičnou dynamikou, vědomě používá hlavový tón
- zvládá zpěv z jednoduchého notového zápisu.

4. ročník

Žák:

- disponuje dokonalejší pěveckou technikou, která mu umožňuje zvětšit hlasový rozsah
- sám se podílí na výběru repertoáru.

5. ročník

Žák:

- zvládá techniku – legato, staccato, messa di voce
- interpretuje skladby různých žánrů – populární, umělé písně, národní písně ve složitějších úpravách.

6. ročník

Žák:

- aplikuje propojení hlavové a hrudní rezonance a díky tomu disponuje znělejší hlasem
- zpívá přesvědčivě v souladu s obsahem přednášené skladby.

7. ročník

Žák:

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, správně artikuluje
- používá rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky – čistě intonuje intervaly
- zpívá ze složitějšího notového zápisu
- sám najde cestu ke kvalitní interpretaci díla
- umí pracovat samostatně, rozezná své chyby a je schopen je alespoň částečně odstranit
- zpívá ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápise
- uplatňuje zásady hlasové hygieny.

II. STUPEŇ

Při výuce ve druhém stupni je třeba mít na zřeteli fyzickou a technickou stránku vyspělosti u jednotlivých žáků, protože dochází ke změně hlasu z dětského na ženský nebo mužský. Studium navazuje na učební látku z prvního stupně.

I. ročník

Žák:

- zazpívá národní i umělou píseň v náročnější úpravě
- zpívá s citem pro daný žánr skladby
- uplatňuje technické návyky z předchozího studia a rozšiřuje hlasový rozsah.

II. ročník

Žák:

- zpívá složitější vícehlasé skladby
- interpretuje podle svých možností a zaměření jednoduché árie, nebo muzikálové skladby
- užívá dokonalejší dechovou techniku.

III. ročník

Žák:

- zpívá stylově správně skladby různých období (baroko, klasicismus, romantismus)
- respektuje hudební frázování
- dbá na správnou dynamiku.

IV. ročník

Žák:

- ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje
- zpívá vyrovnaně v celém hlasovém rozsahu
- ovládá správné frázování
- kultivovaně interpretuje stylově a žánrově správně vokální skladby různých slohových období, používá dynamickou i agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby
- samostatně pracuje při korepetici
- zpívá sólově i ve vícehlasech
- sám se objektivně hodnotí
- zvládá souborový zpěv, reaguje na pokyny dirigenta
- má svůj vlastní, znalostmi podložený názor na jednotlivé skladby
- má přehled o základní pěvecké literatuře různých slohových období.

Sólový zpěv – II. stupeň bez předchozího studia na prvním stupni

I. ročník

Žák:

- zvládá základní dechové návyky
- srozumitelně vyslovuje
- zazpívá správně intonačně i rytmicky národní píseň.

II. ročník

Žák:

- vědomě používá hlavový tón
- zpívá s patřičnou dynamikou
- podílí se na výběru repertoáru
- objektivně hodnotí své výkony.

III. ročník

Žák:

- zvládá zpěv z jednoduchého notového zápisu
- zpívá s citem pro hudební fráze
- vládne znělejší hlasem
- zvládá interpretaci ve vícehlasých skladbách.

IV. ročník

Žák:

- ovládá principy dechové techniky a uvědoměle s ní pracuje
- používá rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- užívá adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudbě i textu
- uplatňuje zásady hlasové hygieny.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Kolektivní hudební (pěvecká) praxe je řešena podle předpokladů a možností žáka formou sborového nebo komorního zpěvu, eventuálně zpěvu při hře na kytaru. Předmět využívá dovedností a znalostí získaných v individuální výuce a rozvíjí schopnosti žáka v kolektivní hudební tvorbě. Prostřednictvím nejrůznějších forem a žánrů získává žák základní schopnosti a poznatky z této hudební činnosti.

II. STUPEŇ

4. – 7. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání) a základné technické prvky (nasazení tónu, hlavový tón, čistá intonace, správná artikulace)
- používá svůj hlas v celém rozsahu (zachovává jeho přirozenost, nepřepíná své síly, nezpívá v nepřirozené hlasové poloze)
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku, má povědomí o legatovém zpěvu
- udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlasu
- adekvátně reaguje na dirigentská gesta.

II. STUPEŇ

I. – IV. ročník

Žák:

- využívá vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu
- uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechová technika, tvorba tónu, artikulace)
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách „a capella“ a skladbách s instrumentálním doprovodem.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah předmětu: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd.

To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pěti linkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.7 Vzdělávací zaměření: Sborový zpěv

5.7.1 Studijní zaměření: Sborový zpěv

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Sborový zpěv	1 (1,5)	1,5	1,5	2,5	2,5	2,5	2,5	14 (14,5)
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2 (2,5)	2,5	2,5	3,5	3,5	2,5	2,5	19 (19,5)

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Sborový zpěv	2 (2,5)	2 (2,5)	2 (2,5)	2 (2,5)	8 (10)
Celkový počet vyučovacích hodin		2 (2,5)	2 (2,5)	2 (2,5)	2 (2,5)	8 (10)

Charakteristika předmětu Sborový zpěv

Zpěv je nejpřirozenějším a nejrozšířenějším hudebním projevem člověka. Sborový zpěv rozvíjí hudebnost žáků a přispívá ke zvyšování zájmu o hudbu.

Sborový zpěv má v naší zemi hluboké kořeny, a tudíž i dlouholetou tradici. Díky tvorbě významných hudebních skladatelů využívá širokou paletu hudebních děl nejrůznějších žánrů. Hlavním posláním sboru je koncertní činnost, na niž je nutno se systematicky připravovat. Práce ve sboru nabízí dětem i mladým lidem možnost naučit se společně pracovat v kolektivu, vnímat skladby nejrůznějších období, stylů i žánrů, podřizovat své představy potřebám uměleckého kolektivu.

Výuka sborového zpěvu probíhá na škole jako samostatné individuální studium pro zájemce s hlasovými předpoklady, kteří chtějí zaměřit svoji činnost v budoucnu ke kolektivnímu pěveckému projevu. Dále poskytuje vzdělávací obsah předmětu „kolektivní pěvecká praxe“ pro studijní zaměření sólový zpěv a pro další vzdělávací zaměření, která tuto alternativní možnost v ŠVP mají obsaženu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Přípravná sborová výchova

Žák:

- vysvětlí správné držení těla
- zazpívá jednoduchá intonační cvičení
- zazpívá jednoduché lidové a umělé písně
- rozezná základní gesta (nasazení, ukončení) sbormistra
- předvede správné dýchání (nádech, uklidnění dechu, výdech).

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zná správné sezení i postoj při zpěvu

- částečně zná artikulaci
- zazpívá jednohlasou píseň z paměti
- předvede základní gesta (nasazení, ukončení) sbormistra
- reaguje na požadavky sbormistra.

2. ročník

Žák:

- předvede správné sezení a postoj při zpěvu
- částečně se orientuje v rytmickém členění písně
- zazpívá jednoduchou píseň bez doprovodu
- rozezná pojem unisono, vícehlas
- používá přirozeně svůj hlas ve svém rozsahu
- nepřepíná hlasivky hlasitým zpěvem a hlasitou mluvou
- respektuje zásady sborové kázně.

3. ročník

Žák:

- v unisonu dodržuje správnou intonaci
- zazpívá jednoduché dvojhlas (kánon, apod.)
- reaguje na základní gesta sbormistra
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- vysvětlí základní dynamické pojmy (p-mf-f), agogika, legato
- dodržuje jednotnou dynamiku
- částečně dodržuje správné dýchání a artikulaci
- částečně dodržuje správné - měkké - nasazení tónu
- dodržuje klidné a uvolněné dýchání při zpěvu
- částečně používá hlavový tón.

4. ročník

Žák:

- zazpívá jednoduchý dvojhlas a trojhlas
- udrží společné metrum

- vysvětlí pojem hlasová hygiena
- orientuje se v rytmickém členění písničky
- vysvětlí pojem střídavý nádech
- dodržuje zásady sborové kázně při zkoušce i při vystoupení.

5. ročník

Žák:

- reaguje na další sbormistrova gesta (crescendo, decrescendo, accelerando, ritardando)
- dodržuje jednotné frázování, nasazení a ukončení tónu
- dodržuje měkké nasazení tónu
- vnímá hlasovou vyváženost ve vícehlasu
- používá střídavý nádech.

6. ročník

Žák:

- ovládá základy dechové techniky
- ovládá správnou artikulaci
- používá jemnou dynamiku a agogiku
- využívá celý svůj hlasový rozsah s částečným propojením hlasových rejstříků
- částečně se orientuje v dějinách hudby.

7. ročník

Žák:

- dodržuje správné sezení a postoj při zpěvu
- orientuje se ve složitějším notovém zápisu
- dodržuje správnou intonaci s instrumentálním doprovodem
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- reaguje na všechna gesta sbormistra
- orientuje se v základních dílech sborové tvorby dle období
- rozezná nejznámější dětské sbory v ČR.

II. STUPEŇ

I. ročník

Žák:

- samostatně se orientuje ve sborové partitūře
- dokáže objektivně zhodnotit kolektivní výkon
- rozlišuje nejznámější sborové festivaly v České republice.

II. ročník

Žák:

- využívá celý svůj hlasový rozsah s úplným propojením hlasových rejstříků
- podílí se na výběru repertoáru
- samostatně nastuduje svůj sborový part.

III. ročník

Žák:

- dodržuje správnou intonaci ve skladbách a cappella
- dokáže zpívat z listu jednodušší sborové party
- je schopen nastudovat sborový part se sborovými nováčky.

IV. ročník

Žák:

- ovládá návyky kultivovaného sborového zpěvu
- je schopen vést dělenou zkoušku
- orientuje se v nejznámějších sborových festivalech v zahraničí.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah předmět: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické

funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd.

To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pěti linkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

Všem žákům hudebního oboru, kteří mají zájem o sborový zpěv a nemají jej jako studijní předmět, je toto umožněno nad rámec příslušného počtu vyučovacích hodin. Zároveň zde žáci pracují v rámci hodin KHP.

5.8 Vzdělávací zaměření: Hra na akordeon

5.8.1 Studijní zaměření: Hra na akordeon

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	4
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	3	3	2	2	16

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na akordeon	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1	1	1	1	4
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na akordeon

Přípravné studium

Žák:

- zvládá postavení pravé ruky
- je schopen správného sezení u nástroje
- zvládá základní ovládání měchu
- se orientuje na klaviatuře
- zvládá čtení houslového klíče, zná noty celé, půlové a čtvrté.

Přípravné studium je k tomuto studijnímu zaměření půlroční (2. pololetí školního roku) nebo po celý školní rok.

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- v pravé ruce používá pětiprstou polohu
- je podle potřeby schopen podkládání palcem
- se orientuje v basové části v rozsahu F-C-G
- hraje z listu jednoduché melodie pravou rukou
- hraje levou rukou
- zvládá hru dvojhmatů v pravé ruce
- zvládá základní dynamiku forte-piano
- zvládá čtení basového klíče
- zná notu osminovou a tečkovaný rytmus s půlovou hodnotou.

2. ročník

Žák:

- hraje z paměti
- zvládá hru legato, tenuto, staccato

- v levé ruce používá akordy dur, moll, septakord
- hraje durové stupnice zvlášť, akordy 5, 6, 6/4
- hraje z listu písničky na úrovni cca 1. ročníku každou rukou zvlášť
- rozšiřuje dynamiku o crescendo a decrescendo.

3. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice v rovném pohybu, akordy dohromady
- je schopen při práci s měchem rozšířit dynamickou škálu
- je schopen hry složitějších rytmických prvků (synkopa, triola, atp.)
- hraje z listu písničky na úrovni cca 2. ročníku každou rukou zvlášť.

4. ročník

Žák:

- hraje mollové stupnice a akordy
- zvládá hru melodických ozdob
- zvládá hru jednoduchých vícehlasých skladeb
- zvládá techniku hry střídavého měchu
- hraje z listu písničky na úrovni cca 3. ročníku dohromady.

5. ročník

Žák:

- zvládá chromatickou stupnici v pravé ruce
- hraje stupnice také protipohybem
- používá střídavého měchu v akordech u stupnic
- aktivně využívá vhodných rejstříků podle zvolených skladeb
- hraje z listu skladby na úrovni cca 4. ročníku dohromady.

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice v terciích v pravé ruce

- hraje akordy čtyřhlasé v pravé ruce
- hraje kadence
- je schopen harmonizace jednoduché melodie
- je schopen zvolit vhodnou stylizaci doprovodu k jednoduché melodii
- je schopen hry složitějších hudebních forem
- hraje z listu skladby na úrovni cca 5. ročníku dohromady.

7. ročník

Žák:

- hraje stupnice v sextách v pravé ruce
- hraje akordy čtyřhlasé v pravé ruce + velký rozklad
- je schopen samostatně vyjádřit obsah díla
- dokáže využívat správných zvukových prostředků k docílení stylovosti
- je schopen samostatně řešit technické i obsahové záležitosti díla
- dle potřeby a možností začíná s hrou melodického basu
- zvládá základy improvizace.

II. STUPĚŇ

I. – II. ročník

Žák:

- je schopen samostatně užívat možností nástroje při interpretaci díla
- podle potřeby zvládá zápis notového partu.

III. – IV. ročník

Žák:

- se zaměřuje na hru z listu, improvizaci, harmonizaci, stylizaci doprovodu a transponování
- je samostatný v technické přípravě a následném pojetí a provedení hudebního díla.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Předmět využívá dovedností a znalostí získaných v individuální výuce k nejrůznějším formám kolektivní hudební praxe, což je v hudební oblasti hlavním cílem a náplní. Žáci získávají představu o souhře, vnímání a respektu spoluhráčů, pohotovost při hře a zodpovědnost za společné dílo.

Ročníkové výstupy v kapitole 5.2.1.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd.

To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pětlinkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.9 Vzdělávací zaměření: Hra na bicí nástroje

5.9.1 Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	7
	Kolektivní hudební praxe				1	1	1	1	4
	Hudební nauka	1	1	1	1	1			5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	3	3	2	2	16

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	4
	Kolektivní hudební praxe	1	1	1	1	4
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	2	8

Charakteristika vyučovacího předmětu Hra na bicí nástroje

Hlavním cílem výuky je rozvoj osobnosti žáka tak, aby získal odborné hudební vzdělání, které mu umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmů v oblasti amatérské, v dalším odborném studiu i v oblasti profesionální.

Funkce bicích nástrojů v hudbě:

- hra sólová
- hra ve skupině bicích nástrojů
- hra v hudební skupině – funkce doprovod.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje

Přípravné studium

Žák:

- napodobuje jednoduchý rytmus v rámci čtvrt'ových a osminových hodnot
- umí pojmenovat jednotlivé nástroje bicí soupravy
- dokáže hudebně vyjádřit metrum skladby.

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zná funkci bicích nástrojů v hudbě (orchestr, hudební skupiny, sólová hra,...)
- ovládá dělení bicích nástrojů
- umí popsat bicí soupravu
- ovládá správné držení paliček a správné držení těla
- používá správného úderu
- hraje s metronomem
- chápe základní notové hodnoty
- zná základní jednoduchý zápis not ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- zvládá střídavé údery od pravé i levé ruky
- zahraje jednoduchý beatový doprovod.

2. ročník

Žák:

- hraje z paměti krátká cvičení
- zapamatuje si 4 taktové fráze
- dokáže zahrát s metronomem i bez něj v pp i ff
- zvládne na bicí soupravu jednoduchý beatový doprovod + break (3+1 takt)
- hraje z listu
- rozezná perkusní nástroje (kravský zvonec, triangel, tamburína, ...).

3. ročník

Žák:

- cítí 4taktové fráze
- hraje dynamicky
- zvládá jednoduchý beatový doprovod + break
- hraje z listu jednoduchý notový zápis
- hraje s nahrávkou (play along)
- ovládá základy hry na perkusní nástroje.

4. ročník

Žák:

- hraje z paměti krátká cvičení
- cítí 8taktové fráze
- ovládá hru jednoduchých beatových doprovodů a breaků
- hraje s předepsanou dynamikou v různých taktech
- zvládá víření a přírazy na malý buben
- hraje akcenty a koordinační cvičení
- hraje z listu
- hraje s nahrávkou (play along)
- hraje na perkusní nástroje.

5. ročník

Žák:

- hraje z paměti krátká cvičení
- hraje 16taktové fráze
- má znalosti základních tanečních doprovodů (valčík, polka, slow rock, rock, swing, tango, ...)
- zvládá dvojité údery
- hraje na perkusní nástroje.

6. ročník

Žák:

- hraje z paměti krátká cvičení
- ovládá víření s dynamickým odstíněním
- ovládá hru na tympány, popř. jiné orchestrální nástroje
- hraje dvojité údery
- hraje z listu
- zvládá hru na sestavu perkusních nástrojů.

7. ročník

Žák:

- hraje z paměti krátká cvičení
- umí odposlouchat a zapsat přebraný jednoduchý rytmický úsek
- hraje základní taneční a beatové doprovody
- hraje na tympány jednoduché party
- používá víření na malý buben
- hraje z listu
- zvládá hru na sestavu perkusních nástrojů.

II. STUPEŇ

I. ročník

Žák:

- ovládá taneční a beatové doprovody
- je schopen vypsát ze skladby part pro bicí soupravu
- chápe liché osminové rytmy
- zvládá aplikaci alespoň jedné varianty paradiddle do doprovodného groove nebo breaku
- dokáže číst partituru bicích nástrojů
- zvládá přírazy na malý buben.

II. ročník

Žák:

- chápe některé nepravidelné takty, např. 7/8
- hraje dvojité údery
- používá přestaktové breaky
- zvládá těžší rytmické útvary, např. kvintola, sextola apod.
- hraje na perkusní nástroje.

III. ročník

Žák:

- je schopen samostatně doprovodit (v hudební skupině nebo systémem „play along“) skladby v různých taktech a tempech
- improvizuje breaky
- hraje na sestavu perkusních nástrojů.

IV. ročník

Žák:

- hraje na bicí soupravu s plným využitím hry na činel a hi-hat
- hraje dvojkový vír

- víří v různých dynamikách
- hraje různé hudební styly
- je schopen samostatně doprovodit skladby (v hudební skupině nebo systémem „play along“)
- je schopen hrát sólově
- improvizuje breaky, přestaktové breaky
- hraje akcenty, přírazy, paradiddle.

Vyučovací předmět: Kolektivní hudební praxe

Vzdělávací obsah předmětu: Kolektivní výuka je realizována předmětem kolektivní hudební praxe. V rámci tohoto vzdělávacího předmětu existuje několik komorních souborů, ve kterých se mohou žáci hrající na bicí nástroje dobře uplatnit.

I. STUPEŇ

4. – 7. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky a dovednosti v komorní hře
- orientuje se v partituře
- respektuje práci druhých
- dokáže dodržet tempo a rytmus
- dokáže pracovat s dynamikou
- zvládá zápis a interpretaci skladeb
- dokáže dodržet tempo a rytmus
- dokáže pracovat s dynamikou
- zvládá zápis a interpretaci skladeb.

II. STUPEŇ

I. – IV. ročník

Žák:

- orientuje se v partituře
- respektuje práci druhých

- dokáže dodržet tempo a rytmus
- dokáže pracovat s dynamikou
- zvládá zápis a interpretaci skladeb
- je schopen sluchové sebekontroly i kontroly ostatních spoluhráčů.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah předmětu: Hudební nauka je předmět, který žákům dává do souvislosti hudební pocitové prožitky a poznatky s hudební teorií. Na základě poznatků, že zpěv je obdobné vyjadřovací médium jako řeč a také rytmus že je přirozený projev lidské psychiky, pojmenují žáci základní teoretické znaky hudby. Celé tóny, půltóny, stupnice, intervaly, základní harmonické funkce, trojzvuky a jejich obraty, čtyřzvuky a jejich obraty a také poznatky z oblasti hudební pulsace – délky trvání not, rytmus, atd.

To vše v návaznosti na klasický písemný (grafický) záznam – notace v pěti linkové notové osnově, ale i se základními grafickými znaky notací moderních.

Ročníkové výstupy jsou uvedeny v kapitole 5.11.

5.10 Vzdělávací zaměření: Skladba

5.10.1 Studijní zaměření: Skladba

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Skladba	1	1	1	1	1	2	2	9
Celkový počet vyučovacích hodin		1	1	1	1	1	2	2	9

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Skladba	2	2	2	2	8
Celkový počet vyučovacích hodin		2	2	2	2	8

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Skladba

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- je seznámen se základy motivicko-tematické práce a malými formami (písně)
- samostatně tvoří a zpracovává melodické nápady (na daný text, anebo pro sólový nástroj)
- je uveden do problematiky podstaty zvuku a hudebních parametrů: výšky, délky, barvy, dynamiky atd.
- zvládá základy improvizace (základní harmonické funkce)
- osvojuje si notografická pravidla, případně práci v notačním softwaru.

2. ročník

Žák:

- prohlubuje znalosti malých písňových forem, tvoří drobné cyklické skladby (suite, cyklus písní...), přičemž obohacuje stavbu o další díly (předehra, mezivěta, coda atd.)
- poznává zvuk a charakteristiky hudebních nástrojů, popíše sekce symfonického orchestru a smíšeného sboru.
- harmonizuje melodické nápady pomocí hlavních i vedlejších akordů a všímá si jejich vhodného spojování
- své hudební nápady je schopen jednoduše notograficky zaznamenat.

3. ročník

Žák:

- osvojuje si variační techniku a princip kontrapunktických variací na způsob passacaglie (sukcesivní metoda)
- poznává detailněji specifika jednotlivých hudebních nástrojů a jejich výrazových možností
- je seznámen se čtyřhlasou klavírní sazbou, vedením melodie, basu a středních hlasů
- je schopen notograficky zaznamenat složitější hudební nápady, pracuje se softwarem, případně zvukovým editorem.

4. ročník

Žák:

- tvoří rozsáhlejší fantasijní formy s využitím již dosažených znalostí a schopností, případně velké písňové formy
- pracuje s principem kontrastu, opakování a gradace
- píše krátké studie pro sólové nástroje a konzultuje je s interprety (případně s doprovodem klavíru)
- orientuje se v tónovém materiálu a různých druzích stupnic (chromatická, celotónová, příp. exotické), pokračuje v prohlubování harmonického citění a zacházení se souzvuky, ovládá akordické značky

- seznamuje se se základy hudební editace (fade in/out, cross fade...), tvoří notografické příklady.

5. ročník

Žák:

- tvoří taneční a žánrové stylizace, orientuje se ve stylech a pracuje na charakteristických kusech (taneční suita, scénická suita, impresionistická studie atd.)
- píše skladby pro komorní nástrojové obsazení a analyzuje vybrané partitury
- kreativně propracovává hudební doprovod (stylizace, figurace) a aktivně spolupracuje s interprety
- v notografii je samostatný a prohlubuje své znalosti o rozšířené funkce softwaru, tvoří zvukové studie.

6. ročník

Žák:

- seznamuje se s principy programní a absolutní hudby, rozlišuje expoziční a evoluční hudební materiál
- tvoří scénickou, či filmovou hudbu a orientuje se v problematice
- je schopen popsat jednoduchou partituru a orientovat se v ní
- využívá rozšířených zvukových možností nástrojů a pracuje taktéž s ruchy a šumy
- je schopen vytvořit jednoduchou partituru a vyexportovat jednotlivé party.

7. ročník

Žák:

- kreativně využívá všech nabytých znalostí a tvoří rozsáhlejší a strukturovanější kompozice s případným využitím textu, programu, či technologií
- tvoří skladby pro komorní obsazení či malý orchestr a aktivně své myšlenky konzultuje s interprety
- samostatně připravuje své absolventské vystoupení, je schopen svůj záměr obhájit a zrealizovat
- připraví včas veškerý notový materiál a vyexportuje zvukové demo.

II. STUPEŇ

I. – IV. ročník

Žák:

- aktivně přehodnocuje svůj hudební jazyk, třídí si estetická stanoviska, orientuje se ve všech stylových obdobích a kriticky reflektuje současné kulturní dění
- doplňuje znalosti hudební literatury: čtení partitur, aktivní poslech, četba biografí a základních teoretických spisů
- je schopen notografického zaznamenání vlastních hudebních nápadů pomocí notačních, či editačních programů a exportu notového/zvukového materiálu
- získává hlubší znalosti v oblasti hudební teorie (zejména harmonie a rytmu) s důrazem na rozšířené moderní techniky
- kreativně uvažuje o barvě zvuku a zdokonaluje se v instrumentaci
- uvažuje nad formou a obsahem, sleduje umělecký záměr a provádí zpětné hodnocení
- projevuje stylizační zručnost a schopnost samostatně vedených hlasů
- tvoří propracovanější a komplexnější kompozice s využitím všech dosažitelných prostředků
- aktivně se podílí na hudebním životě a stará se o realizaci vlastních kompozic, včetně aranží a notografických úloh.

5.11 Recepce a reflexe hudby – Hudební nauka

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hudební nauka

1. ročník

Žák:

- analyzuje tónorod
- osvojuje si schopnost rozlišit těžké a lehké doby
- dle svých individuálních schopností sluchově parafrázuje snadné rytmické útvary
- sluchově analyzuje celý tón, půltón
- orientuje se dle svých sluchových schopností v souzvucích (2,3 tóny)
- orientuje se dle svého nástrojového zaměření v houslovém i v basovém klíči
- pojmenuje a graficky znázorní noty v rozsahu $g - c^3$, jejich délky, ovládá pomlky
- osvojuje si znalost posuvek a k nim příslušných stupnic (do 3 křížků a 3 béček)
- rozvíjí své dynamické cítění
- orientuje se v základních zkratkách a značkách v notovém zápise
- aktivně poslouchá i zpívá krátké skladby a lidové písně.

2. ročník

Žák:

- analyzuje podle svých individuálních schopností počet hraných tónů
- parafrázuje a dokončí krátké melodické i rytmické útvary
- orientuje se v různých taktech ($3/8$, alla breve, atd.)
- respektuje dynamické cítění
- fixuje si základní intervaly, a to i na základě sluchových vjemů (v rámci oktávy)
- odvodí si na základě znalostí posuvky a durové stupnice (7 křížků a 7 béček)
- obohacuje své znalosti v rámci nástrojového zaměření o kvintakordy a obraty
- zpívá lidové i umělé písně, kánon i jednoduchý dvojhlas.

3. ročník

Žák:

- bezpečně rozlišuje tónorod

- parafrázuje složitější rytmické i melodické motivy
- dokončí melodický i rytmický motiv
- na základě sluchu analyzuje souzvuky (2, 3, 4 tóny, kvintakord, popř. jeho obraty)
- prakticky dle svého nástrojového zaměření pracuje s akordy a jejich obraty
- odvozuje mollové stupnice v celém rozsahu
- odvodí sluchem základní intervaly a osvojuje si znalosti odvozených intervalů
- orientuje se ve složení komorních souborů, orchestrů.

4. ročník

Žák:

- zopakuje složitější i delší rytmické i melodické útvary
- bezpečně analyzuje kvintakord s jeho obraty, a to v dur i moll tónině
- seznamuje se s dominantními septakordy
- odvozuje kvintakordy zvětšené, zmenšené
- transponuje jednoduché lidové písně dle notového zápis (dle svých schopností)
- orientuje se v zápisu jednoduché lidové písně na základě sluchové analýzy
- provádí dle sluchu zápis rytmických útvarů
- teoreticky ovládá melodické ozdoby.

5. ročník

Žák:

- bezpečně se orientuje v notovém zápise (včetně výrazových prostředků)
- analyzuje na základě svých sluchových schopností intervaly, akordy i obraty
- seznamuje se s enharmonickou záměnou (tóny, akordy, intervaly)
- uplatní znalosti stupnic, intervalů atd. při rozboru skladby
- porovnává skladbu z hlediska formy
- obohacuje si znalosti o intervaly přesahující oktávu a o obraty septakordu
- chápe a užívá nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví
- aktivně poslouchá hudbu, orientuje se v jejích druzích a ve způsobech interpretace.

Poznámka: Kolektivní výuka ve skupinách je dána kapacitou učebny. Žáci, kteří nemohou pravidelně navštěvovat hodiny HN, požádají o možnost tzv. individuálního plnění a během školního

roku se v každém čtvrtletí dostaví na písemný test. Během školního roku získávají informace v konzultační hodině HN.

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

6.1 Charakteristika oboru

Základem studia jsou vzdělávací oblasti výtvarná tvorba a recepce a reflexe výtvarného umění.

Vyučovací předmět: Plošná tvorba

Předmět zahrnuje kreslířské, malířské, grafické a výtvarné techniky, kterými žák vyjadřuje pohled na skutečnost nebo vlastní fantazii. Žáci poznávají výrazový charakter linií, barev a tvarů ve vlastní tvorbě, v pozorování a v přepisu reality nebo v kontaktu s výtvarným uměním. Způsoby vyjadřování jsou založeny jak na klasických výtvarných postupech, tak na kombinování technik. Součástí výuky je i tendence využívat nová média. Studenty ve vyšších ročnících připravuje na případné talentové zkoušky na střední a vysoké výtvarné školy. Práce vytvořené v ZUŠ mohou být součástí portfolia žáka.

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba

Systematické studium prostorové tvorby má za cíl získávat a prohlubovat znalosti, zkušenosti a dovednosti v prostorové výtvarné tvorbě. Žáci se učí respektovat vlastnosti materiálu a jeho základní technické postupy s možností uvědomělého experimentování. Žáci se ve své tvorbě postupně učí výtvarnému jazyku jako uměleckému prostředku komunikace. V přípravných návrzích využívají plošné tvorby jak volné, realistické, tak s prvky technické kresby. Učí se o převedení z plošného do prostorového vyjádření a tím se učí využívat a prohlubovat prostorové myšlení. Na základě znalosti materiálu, jejich dovednostem a osobní invencí zkouší experimentovat a propojovat výtvarné techniky a impulsy z vnějšího světa.

Vyučovací předmět: Recepce a reflexe výtvarného umění

Recepce a reflexe je zaměřena na dějiny výtvarné kultury a postupuje výukou I. a II. stupně. Nabízí žákům porovnání mezi člověkem a uměním, sleduje vývoj umění napříč historií. Na všech stupních studia jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí. Je úzce provázaná s výukou plošné i prostorové tvorby.

6.1.1 Studijní zaměření: Výtvarná tvorba

Učební plán:

Přípravné studium	1. rok	2. rok
Výtvarná tvorba	2	2

Studium v přípravných ročnících je možno prodloužit na 3 vyučovací hodiny. Tato úprava je možná po projednání pedagogickou radou a schválení ředitelkou školy.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Výtvarná tvorba

Předmět je vyučován v přípravném studiu. Zaměřuje se na seznámení žáka se základními výtvarnými postupy, materiály a technikami. Rozvíjí jemnou motoriku, kreslířskou a malířskou zručnost v jednoduchých tématech a podporuje rozvoj fantazie.

Žák:

- kreslí, maluje spontánně nebo dle předlohy, reaguje na podněty z okolí, na zážitky a představy, uplatňuje fantazii
- rozezná základní druhy barev, umí je mísit
- zvládá základní práci s kreslířskými, malířskými a grafickými potřebami
- zvládá umístění kresby a malby do formátu
- zvládá jednodušší formu grafiky
- respektuje zadání a pracovní postupy učitele.

Pokud má žák po ukončení přípravného studia závažné mezery v osvojení požadovaných poznatků a dovedností, práci nedokončuje, není samostatný, pracuje bez zájmu, má značné výkyvy ve svém výtvarném projevu, není doporučen k pokračování studia na I. stupni základního studia.

Učební plán:

Základní studium – I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r.	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Plošná tvorba (kresba, malba a grafické techniky)	1	2	2	2	2	2	2	13
	Prostorová tvorba (tvarování materiálů, modelování)	1	1	1	1	1	1	1	7
Celkový počet vyučovacích hodin		2	3	3	3	3	3	3	20

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Plošná tvorba (kresba, malba a grafické techniky)	2	2	2	2	8
	Prostorová tvorba (tvarování materiálů, modelování)	0,5	0,5	0,5	0,5	2
	Dějiny výtvarné kultury	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Celkový počet vyučovacích hodin		3	3	3	3	12

Poznámky k učebnímu plánu: Žáci pracují ve smíšených skupinách o minimálním počtu 10 a maximálním počtu 15. Skupiny žáků musí být věkově vyrovnané - je možno sdružovat žáky od PHV až po žáky maximálně 3. ročníku. Ve skupině starších žáků mohou pracovat žáci od 3. ročníku I. cyklu až po 4. ročník II. cyklu. Výuka SPD probíhá po individuální domluvě.

Poměr vyučovacích hodin předmětů plošná tvorba a prostorová tvorba lze měnit dle zaměření jednotlivých studijních skupin žáků, projektů a plánů.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Plošná tvorba

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- pozná a užívá základní kresebné a obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, světlo, barva, prostor)
- zvládá práci s kreslicími potřebami a barvami
- zvládá umístění kresby či malby do formátu
- respektuje zadání, pracovní postupy a techniku vybranou učitelem
- užívá výtvarné formy, které odpovídají jeho rozumovým a emocionálním schopnostem.

2. ročník

Žák:

- pozná a užívá výtvarné výrazové prostředky, barvy, techniky a materiály plošné tvorby
- dbá na správný výběr kreslicích potřeb pro daný úkol
- intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva

- respektuje zadání a pracovní postupy učitele
- dokáže kreslit a malovat podle své fantazie a na určené téma.

3. ročník

Žák:

- kreslí a maluje podle skutečnosti i vlastní fantazie
- realizuje vlastní výtvarné myšlení na základě vnímání skutečnosti, nachází vlastní výtvarný názor
- dodržuje technologické postupy, respektuje vlastnosti výtvarného materiálu, používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- navrhne samostatná řešení zadaného úkolu.

4. ročník

Žák:

- kreslí a maluje podle skutečnosti i vlastní fantazie
- realizuje vlastní výtvarné myšlení na základě vnímání skutečnosti, nachází a obhájí vlastní výtvarný názor
- dodržuje technologické postupy, respektuje vlastnosti výtvarného materiálu, používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- navrhne samostatná řešení zadaného úkolu, obhájí své výtvarné pojetí.

5. ročník

Žák:

- kreslí a maluje podle skutečnosti i vlastní fantazie s řemeslnou zručností
- realizuje vlastní výtvarné myšlení na základě vnímání skutečnosti, nachází a obhájí vlastní výtvarný názor
- obhájí vlastní technologické postupy, respektuje vlastnosti výtvarného materiálu, používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení.

6. ročník

Žák:

- kreslí a maluje podle skutečnosti i vlastní fantazie s řemeslnou zručností
- realizuje vlastní výtvarné myšlení na základě vnímání skutečnosti, nachází a obhajuje vlastní výtvarný názor
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- navrhne samostatná řešení zadaného úkolu, obhájí své výtvarné pojetí.

7. ročník

Žák:

- kreslí a maluje podle skutečnosti i vlastní fantazie s řemeslnou zručností, zadání provede s vyspělejším výtvarným projevem
- realizuje vlastní výtvarné myšlení na základě vnímání skutečnosti
- nachází a obhajuje vlastní výtvarný názor
- navrhne vlastní technologické postupy
- experimentuje s materiály i tradičními postupy
- navrhne samostatná řešení zadaného úkolu, obhájí své výtvarné pojetí
- vyhledá náměty a inspiraci v uměleckých dílech, architektuře, skrze vlastní výtvarné aktivity navazuje vztah k umění, hledá vztah mezi uměleckým dílem a výtvarným projevem
- plní zadané výtvarné úkoly a projekty, které provádí samostatněji
- podle záměru a potřeby se připravuje ke studiu na střední škole s výtvarným zaměřením.

II. STUPEŇ

I. ročník

Žák:

- kreslí a maluje podle skutečnosti i vlastní fantazie, zadání provede s vyspělejším výtvarným projevem
- použije správné postupy při tvorbě zadaných úkolů
- orientuje se v základních výtvarných slozích a základech dějiny výtvarné kultury

- vyhledá náměty a inspiraci v uměleckých dílech, architektuře, skrze vlastní výtvarné aktivity navazuje vztah k umění, hledá vztah mezi uměleckým dílem a výtvarným projevem.

II. ročník

Žák:

- kreslí a maluje podle skutečnosti i vlastní fantazie, zadání provede s vyspělejším výtvarným projevem
- použije samostatný přístup k řešení výtvarných problémů, jak z hlediska výtvarného, tak technické realizace
- pracuje s linií, světlem a barvou, s přehledem zvládá tvarové, barevné a prostorové kompozice, použije správné postupy při tvorbě zadaných úkolů
- orientuje se v základních výtvarných slozích a základech dějiny výtvarné kultury.

III. ročník

Žák:

- kreslí a maluje podle skutečnosti i vlastní fantazie, zadání provede s vyspělým výtvarným projevem
- použije samostatný přístup k řešení výtvarných problémů, jak z hlediska výtvarného, tak technické realizace
- pracuje s linií, světlem a barvou, zvládá tvarové, barevné a prostorové kompozice, podle záměru a potřeby se připravuje ke studiu na střední škole s výtvarným zaměřením
- experimentuje s postupy při tvorbě zadaných úkolů.

IV. ročník

Žák:

- kreslí a maluje podle skutečnosti i vlastní fantazie, zadání provede s vyspělým výtvarným projevem
- podílí se na obsahu výuky, navrhne vlastní výtvarné úkoly
- podle záměru a potřeby se připravuje ke studiu na střední či vysoké škole s výtvarným zaměřením

- pozná bezpečně jednotlivé výtvarné slohy a styly a dokáže je aplikovat ve své tvorbě
- ovládá způsoby výtvarného myšlení a vyjadřování na úrovni samostatně pojaté tvorby, argumentuje, prezentuje vlastní práci, včetně uplatnění nových informačních a komunikačních technologií
- experimentuje při řešení úkolu a hledá netradiční pojetí a provedení.

Vyučovací předmět: Grafické a výtvarné techniky

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- dokáže připravit návrh pro provedení určitou grafickou technikou
- zvládá práci s příslušnými grafickými potřebami
- zvládá umístění grafiky do formátu
- respektuje zadání a pracovní postupy učitele.

2. ročník

Žák:

- dokáže připravit návrh pro provedení určitou grafickou dané výtvarné techniky
- dbá na správný výběr výtvarných potřeb pro daný úkol
- plní technologická zadání a pracovní postupy učitele.

3. ročník

Žák:

- prezentuje různé výtvarné techniky
- dodržuje technologické postupy, respektuje vlastnosti výtvarného materiálu, používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení.

4. ročník

Žák:

- realizuje vlastní výtvarné myšlení na základě vnímání skutečnosti, nachází a obhájí vlastní výtvarný názor
- prezentuje různé výtvarné i grafické techniky
- dodržuje technologické postupy, respektuje vlastnosti výtvarného materiálu, používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- navrhne samostatná řešení zadaného úkolu, obhájí své výtvarné pojetí.

5. ročník

Žák:

- výtvarné a grafické techniky provádí s řemeslnou zručností
- prezentuje různé výtvarné i grafické techniky
- obhájí vlastní technologické postupy, respektuje vlastnosti výtvarného materiálu
- pod vedením učitele si stanovuje dílčí cíle a snaží se je trpělivě a soustředěně plnit.

6. ročník

Žák:

- prezentuje různé výtvarné i grafické techniky, uplatňuje jejich kombinace
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- navrhne samostatná řešení zadaného úkolu, obhájí své výtvarné pojetí.

7. ročník

Žák:

- zadání provede s vyspělejším výtvarným projevem
- prezentuje různé výtvarné i grafické techniky, uplatňuje jejich kombinace
- experimentuje s materiály i tradičními postupy
- navrhne samostatná řešení zadaného úkolu, obhájí své výtvarné pojetí
- plní zadané výtvarné úkoly a projekty, které provádí samostatněji.

II. STUPEŇ

I. ročník

Žák:

- zadání provede s vyspělejším výtvarným projevem
- použije správné postupy při tvorbě zadaných úkolů
- prezentuje různé výtvarné i grafické techniky, uplatňuje jejich kombinace.

II. ročník

Žák:

- použije samostatný přístup k řešení výtvarných problémů, jak z hlediska výtvarného, tak technické realizace
- prezentuje různé výtvarné a grafické techniky, zachycuje realitu způsobem odpovídajícím jeho věku.

III. ročník

Žák:

- použije samostatný přístup k řešení výtvarných problémů jak z hlediska výtvarného, tak technické realizace
- prezentuje různé výtvarné a grafické techniky, zachycuje realitu způsobem odpovídajícím jeho věku
- experimentuje s postupy při tvorbě zadaných úkolů.

IV. ročník

Žák:

- podílí se na obsahu výuky, navrhne vlastní výtvarné techniky
- argumentuje, prezentuje vlastní práci, včetně uplatnění nových informačních a komunikačních technologií
- experimentuje při řešení úkolu a hledá netradiční pojetí a provedení.

Vyučovací předmět: Dějiny výtvarné kultury

II. STUPENĚ

I. ročník

Žák:

- blíže specifikuje období ve výtvarném umění
- zná význačné osobnosti světové, české i regionální výtvarné scény.

II. ročník

Žák:

- umí zařadit umělecké dílo do daného období
- určí jistě jednotlivé výtvarné styly a slohy výtvarného umění.

III. ročník

Žák:

- používá výtvarné pojmy a názvy
- jmenuje hlavní představitele jednotlivých slohů a stylů
- z dějin výtvarného umění umí čerpat pro vlastní tvorbu.

IV. ročník

Žák:

- napodobí výtvarná díla z různých období a stylů
- použije znalosti výtvarné kultury ve vlastní tvorbě
- aktivně se zajímá o umělecký život ve svém okolí.

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- modeluje podle skutečnosti i vlastní fantazie jednoduché tvary
- tvoří v základních výtvarných technikách prostorové tvorby
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení keramického ateliéru
- respektuje pravidla kolektivu a autoritu učitele.

2. ročník

Žák:

- modeluje podle skutečnosti i vlastní fantazie, hravou a soustředěnou činností
- používá základní výtvarné techniky prostorové tvorby
- dodržuje technologické postupy, respektuje vlastnosti materiálu
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení keramického ateliéru.

3. ročník

Žák:

- modeluje podle skutečnosti i vlastní fantazie, hravou, soustředěnou a cílevědomou činností
- realizuje vlastní výtvarné myšlení na základě vnímání skutečnosti a sebe, skrze ně nachází vlastní výtvarný názor, který dokáže zhmotnit
- orientuje se a tvoří v základních výtvarných technikách prostorové tvorby
- používá samostatnější řešení a návrhy zadaného úkolu, obhájí své výtvarné pojetí.

4. ročník

Žák:

- modeluje podle skutečnosti i vlastní fantazie, zadání provede s vyspělejší výtvarným projevem

- použije samostatnější přístup k řešení výtvarných problémů, jak z hlediska výtvarného, tak technické realizace
- prezentuje různé výtvarné techniky, zachycuje realitu, způsobem odpovídajícím individuálním schopnostem
- pracuje s linií, prostorem, plochou, objemem, světlem a barvou.

5. ročník

Žák:

- prostorově a plošně tvoří podle skutečnosti i vlastní fantazie, zadání provede s vyspělejším výtvarným projevem
- orientuje se v základních modelovacích technikách a dodržuje jejich postupy
- propojuje samostatněji strukturální a barevné dekorování plastik a užité keramiky
- zvládá tvarové, barevné, plošné a prostorové kompozice
- plní zadané výtvarné úkoly a projekty, které provádí více samostatně.

6. ročník

Žák:

- použije správné postupy při tvorbě zadaných úkolů
- vyhledá náměty a inspiraci v uměleckých dílech, skrze vlastní výtvarné aktivity navazuje vztah k umění, hledá vztah mezi uměleckým dílem a výtvarným projevem
- se zájmem o studiu na střední škole s výtvarným zaměřením se věnuje intenzivnější přípravě na talentové zkoušky
- respektuje pravidla kolektivu a autoritu učitele již více na partnerské úrovni.

7. ročník

Žák:

- modeluje podle skutečnosti i vlastní fantazie, kde se odráží správné technické a výtvarné řešení
- použije samostatnější přístup k řešení výtvarných problémů jak z hlediska výtvarného, tak technické realizace
- experimentuje s materiály i technikami
- propojuje své zkušenosti a osobitý výtvarný projev v zadaném tématu.

II. STUPEŇ

I. ročník

Žák:

- modeluje podle skutečnosti i vlastní fantazie, zadání provede s vyspělým výtvarným osobitým projevem
- použije samostatný přístup k řešení výtvarných problémů jak z hlediska výtvarného, tak technické realizace, který konzultuje s učitelem
- modeluje portrét a figuru již s dobrou anatomickou přesností
- napodobí výtvarná díla z různých období a stylů.

II. ročník

Žák:

- umí pracovat se světlem a stínem
- pracuje s kompozicí v prostoru
- realizuje vystižení skutečnosti v plastice v určitých poměrech (1:1, zmenšení, zvětšení).

III. ročník

Žák:

- propojuje realizaci své tvorby s výtvarnými úkoly učitele
- experimentuje s technikami a materiálem
- modeluje se zručností a znalostí technických postupů
- popíše záměr realizace své plastiky
- při její realizaci porovná výsledek své práce.

IV. ročník

Žák:

- realizuje samostatně a uvědoměle tvorbu v prostorovém vyjádření
- používá znalosti výtvarné kultury, které využívá jako inspiraci ve vlastní tvorbě.

Vyučovací předmět: Doplnující výtvarné techniky

I. STUPEŇ

1. – 2. ročník

Žák:

- provádí jednoduché návrhy v kresbě určené k prostorové tvorbě
- kreslí, maluje spontánně, reaguje na podměty z okolí, na zážitky a představy, uplatňuje vysokou míru fantazie
- rozezná základní druhy barev a umí je mísit
- kreslí a zná základní tvary.

3. – 4. ročník

Žák:

- provádí návrhy v kresbě určené k prostorové tvorbě
- prezentuje různé výtvarné techniky, zachycuje realitu, způsobem odpovídajícím individuálním schopnostem
- pracuje s linií, prostorem, plochou, objemem, světlem a stínem, barvou
- zvládá tvarové, barevné, plošné a prostorové kompozice, podle jeho výtvarného záměru a potřeby jeho výtvarného vyjádření a osobitého výtvarného projevu.

5. – 6. ročník

Žák:

- používá tvarové, barevné, plošné a prostorové kompozice, podle jeho výtvarného záměru a potřeby jeho
- výtvarného vyjádření a osobitého výtvarného projevu
- prostorově a plošně tvoří podle skutečnosti i vlastní fantazie, zadání provede s vyspělejší výtvarným projevem
- zvládá tvarové, barevné, plošné a prostorové kompozice
- experimentuje s materiály i technikami.

7. ročník

Žák:

- propojuje své zkušenosti a osobitý výtvarný projev v zadaném tématu - přistupuje uvědoměle k zadání a jeho řešení
- řeší složitější úkoly výtvarného jazyka
- vytváří si osobitý výtvarný projev
- pracuje samostatněji na zvoleném tématu učitele, ale i vlastním.

II. STUPEŇ

I. – II. ročník

Žák:

- umí výtvarně ztvárnit skutečnost i vlastní fantazii v různých výtvarných technikách
- zadání provede s vyspělým výtvarným osobitým projevem
- použije samostatný přístup k řešení výtvarných problémů, jak z hlediska výtvarného, tak technické realizace, který konzultuje s učitelem
- kreslí a maluje portrét a figuru již s dobrou anatomickou přesností
- napodobí výtvarná díla z různých období a stylů.

III. – IV. ročník

Žák:

- umí výtvarně ztvárnit skutečnost i vlastní fantazii v různých výtvarných technikách
- zadání provede s vyspělým výtvarným osobitým projevem
- použije samostatný přístup k řešení výtvarných problémů jak z hlediska výtvarného, tak technické realizace, který konzultuje s učitelem
- kreslí a maluje portrét a figuru již s dobrou anatomickou přesností
- napodobí výtvarná díla z různých období a stylů.

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

7.1 Charakteristika oboru

Vyučovací předmět: Hudebně pohybová průprava

Základní průprava žáka vede k získání dovedností od správného držení těla k nejjzákladnějšímu pohybu – chůzi a běhu. Na ně pak navazují jednotlivé taneční prvky (tance klasického, lidového a základy tance na špičkách).

Hudebně pohybová průprava se podílí na rozvíjení pohybového ústrojí dětského organismu. Specifickými cviky se rozvíjí rovnováha a orientace těla v prostoru. Dobře prováděná taneční průprava rozvíjí pružné svalstvo a pohyblivost všech kloubů. Pozitivní vliv má na dýchání a podporuje správnou srdeční činnost. Na estetický vývoj dítěte se podílí vliv prostředí a pedagoga. Žák reaguje na slovo pedagoga, na hudební nástroj, magnetofon nebo živý doprovod klavíru. Hudebně pohybová průprava je uplatněna ve výuce všech ročníků a v každé hodině.

Pohybové cvičení je doprovázeno hudbou. Žák se touto formou seznamuje se základní hudební teorií. Seznamuje se s různým druhem tempa a rytmu. Žák získává vztah k hudbě, který je nedílnou součástí dalších tanečních technik a nejvíce se projeví v taneční scénické praxi.

Sestavením několika prvků vzniká pohybová etuda. Její obtížnost je dána pohybovou vyspělostí žáků. Součástí pohybové průpravy je improvizace. Nemůže však nahrazovat pevný program, určující pohybový vývoj žáka. Žák je i při improvizaci veden pedagogem, i když může rozvinout svoji vlastní fantazii a pohybově vyjádřit dané téma.

Vyučovací předmět: Technika klasického tance

Pro výuku klasického tance je velmi důležitá příprava, která vede žáka ke správnému držení těla. Tuto dovednost, získanou pohybovou přípravou, uplatní žák při výuce techniky klasického tance. Ta však vyžaduje další dovednost – vytočení nohou v kyčelních kloubech a vytočení kolen a chodidel do stran. Paže mají polohu zaoblenou – arrondue a allongé.

Výuka klasického tance probíhá v tzv. exercice. Je to sled cviků, které cvičíme nejprve u tyče – a la barre (čelem nebo bokem), a následně pak na volnosti – au milieu. Celé exercice je ukončeno skoky – allegro.

Vyučovací předmět: Technika lidového tance

Lidový tanec rozvíjí tanečnost, cit pro hudbu a taneční prostor. Učí žáky vzájemnému kontaktu při párovém držení. Dává možnost svobodnějšímu projevu a vyjádření radosti z pohybu. Žák nachází znalosti v oblasti českých, moravských a slovenských lidových tanců. Jako hudební doprovod je často používán zpěv.

Vyučovací předmět: Základy tance na špičkách

Špičková taneční technika je v osnovách ZUŠ zařazována dle dispozic žáků a fyzické vyspělosti daného ročníku (nejdříve ve 4. ročníku). Je na rozhodnutí pedagoga, zda jsou žáci na špičky dostatečně připraveni.

Vyučovací předmět: Taneční scénická praxe

Taneční scénická praxe realizuje obsah veškeré výuky tanečního oboru. Vychází z možností a dovedností žáků. Během scénické praxe se žáci připravují na veřejná vystoupení, soutěže atd.

7.1.1 Přípravné studium

Učební plán:

Přípravné studium	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výchova	2	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Přípravná taneční výchova

1. ročník

Žák zvládá:

- správné držení těla v lehu na zádech, v tureckém sedu a stojí spatněm
- chůzi, chůzi na pološpičkách, na patách, běh
- poskočný krok vpřed, skoky snožmo, cval bočně
- orientuje se v prostoru (diagonála, kruh, řada, zástup, had)
- v lehu na zádech a na břiše uvolnění a protažení celého těla, flex/propnutí nártu

- druhy sedu (snožmo, zkřížmo a na patách)
- kleky – snožný, roznožný ve vzporu (kočička)
- dřepy, podřepy, výpony, předklony
- práce paží – předpažení, zapažení, upažení, vzpažení
- kolébka, kotoul, svíčka, sudy
- orientuje se v hudbě a reaguje na tempo (pomalu, rychle), dynamiku (silně – slabě).

2. ročník

Žák zvládá:

- správné držení těla v lehu na boku, stojí spatněm u tyče, v chůzi
- chůzi a běh vpřed a vzad v různém tempu a různých prostorových variacích, chůzi s přednožováním skrčmo (pochod)
- poskočný krok vpřed v různých prostorových variacích, cval bočně s půlobratem, cval ve dvojicích, přísuný krok vpřed (příprava na polku)
- v lehu na zádech a na boku zvedá propnuté nohy do výše 90°
- v lehu na břiše zvedá propnuté nohy do výše 45°
- most, most se zvednutou nohou
- rozeznává začátek a konec fráze
- improvizaci na zadané téma.

7.1.2 Studijní zaměření: Taneční tvorba

Učební plán:

Základní studium - I. stupeň	Název vyučovacího předmětu	I. stupeň							Minimum hodin za 7 let
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
	Hudebně pohybová příprava	1	1	1	1	1	1	1	7
	Taneční scénická praxe	0,5	1	1	1	1	1	1	6,5
	Technika klasického tance Technika lidového tance Od 4. ročníku Základy tance na špičkách	0,5	1	1	1	1	1	1	6,5
Celkový počet vyučovacích hodin		2	3	3	3	3	3	3	20

Základní studium – II. stupeň	Název vyučovacího předmětu	II. stupeň				Minimum hodin za 4 roky
		I.r	II.r	III.r	IV.r	
	Hudebně pohybová příprava	0,5	0,5	0,5	0,5	2
	Taneční scénická praxe	1	1	1	1	4
	Technika klasického tance Technika lidového tance Základy tance na špičkách	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Celkový počet vyučovacích hodin		3	3	3	3	12

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hudebně pohybová průprava

I. STUPEŇ

1. – 3. ročník

Žák zvládá:

- správné držení těla ve všech pohybech a po celou dobu výuky
- cvičení na koberci zaměřené na vytočení dolních končetin (žabičky, écarté, placky, développé vpřed a stranou, v lehu na zádech a na boku), posilování břišních a zádových svalů
- kotoul vzad a hvězdu
- orientuje se v prostoru při všech tanečních variacích (chůze, běh)
- švihy do přednožení a zanožení v chůzi po diagonále
- poskok s přednožením a zanožením, poskočný krok a cval v různých tanečních variacích, skoky snožmo, skoky do dálky po diagonále
- dovede určit 2/4, 3/4, 4/4 takt
- improvizuje pod vedením pedagoga (zvířátka, pohádkové postavy, abstraktní představy).

4. – 7. ročník

Žák zvládá:

- správné držení těla ve všech pohybech i polohách, a to a po celou dobu výuky
- probrané prvky z předešlých ročníků
- provede samostatně rozcvičení na koberci i v prostoru
- cvičení na koberci zaměřené na vytáčení dolních končetin (žabičky, écarté, placky, développé vřed a stranou, v lehu na zádech a na boku, švihy kročné nohy všemi směry), posilování břišních a zádových svalů
- prvky tzv. „malé akrobacie“ kotoul vpřed/vzad, do výskoku a do roznožení, hvězdu, most (zkoušet i ze stoje), svičku

- orientuje se v prostoru při všech tanečních variacích, zvládá základní pohyb jako je chůze i běh v různých prostorových i rytmických obměnách
- ovládá poskoky a cval v různých tanečních kombinacích, skoky do dálky po diagonále
- dovede určit charakter hudby (moll, dur)
- improvizuje na různé hudební motivy a pohybově vyjádří vlastní náměty.

II. STUPEŇ

I. – IV. ročník

Žák:

- ovládá všechny probrané prvky v nejrůznějších vazbách a dovede je využít během improvizace
- vnímá hudební doprovod a reaguje na změny v tempu, dynamice a náladě
- během improvizace se orientuje ve všech možných prostorových formacích a využívá kontaktu s ostatními žáky.

Vyučovací předmět: Technika klasického tance

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák se postupně seznamuje se všemi základními prvky klasického tance. Všechny cviky jsou zatím prováděny pouze čelem k tyči.

Žák zvládá u tyče:

- I. a II. pozici
- demi-plié v I. a II. pozici
- rélevé v I. a II. pozici
- battement tendu všemi směry z I. pozice.

Žák zvládá bokem k tyči:

- pozice paží

- paže v bok – švihy nohou vpřed a vzad.

Žák zvládá na volnosti:

- stoj spatný – pozice paží
- v I. pozici porte de bras
- ve stoj spatném – plié a výskoky.

2. – 3. ročník

Žák navazuje na předchozí zvládnuté učivo. Pokračuje s novými prvky v přesně určeném sledu. Cviky probrané v 1. ročníku je možné provádět bokem k tyči a na volnosti.

Žák zvládá u tyče:

- III., IV., (V.) pozici
- demi-plié ve III. (V.) pozici
- relevé ve III. (V.) pozici
- battement tendu z III. pozice (V.) všemi směry
- battement tendu jeté z I., III. pozice (V.) všemi směry
- rond de jambe par terre – en dehors , en dedans
- battement relevé lent všemi směry (b. relevé lent vřed provádíme bokem k tyči)
- záklony a úklony s paží ve 3. pozici.

Žák zvládá bokem k tyči:

- všechny probrané cviky z 1. ročníku
- grand battement jeté všemi směry.

Žák zvládá na volnosti:

- temps levé sauté v I. a II. pozici
- ve III. pozici (V.) changement de pieds échappé z I. do II. pozice.

4. – 7. ročník

Žák zvládá cvičení u tyče čelem i bokem v přesně určeném sledu cviků a z nich tvořených kombinací. Zná základní vedení paží – port de bras, a preparace nezbytné k provedení prvků. Většinu z nich provádí nejprve na celé noze a postupně na relevé, a to do všech možných směrů, kvůli zesílení dolních končetin, což je důležité pro další metodický rozvoj baletních prvků. V této etapě se také výuka soustřeďuje na zrychlování tempa a rytmické obměny v provedení. Cviky jsou obvykle prováděny z pravé i levé strany, tzn., že již naplno využíváme znalosti půlobratů k tyči i od tyče, aby bylo možné navázat kombinaci z druhé strany. Veškerá metodika ve cvičení u tyče má za cíl žáka perfektně připravit pro cvičení na volnosti, skoky, piruety a samozřejmě pro taneční scénickou praxi – výkon na jevišti.

Žák zvládá u tyče:

- demi-plié, grand plié, relevé v I., II., III. (V.) a IV. pozici + předklon/záklon, úklon/odklon
- battement tendu z I. a V. pozice na těžkou („raz“) i lehkou dobu („á“) hudebního doprovodu + demi-plié, flex, rolování, degagé, demi rond, cloche, sur le coup de pied, double do II. i IV. pozice
- battement tendu jeté z I. a V. pozice na těžkou („raz“) i lehkou dobu („á“) hudebního doprovodu + piqué i double piqué, cloche, degagé, demi rond, cloche, sur le cou de pied
- rond de jambe par terre směrem ven – en dehors, směrem dovnitř – en dedans + v plie, na 45°, jeté passé, cloche par terre i en l'air
- battement fondu – simple i double na 45° způsobem développé + tombé/retombé par terre/45°
- battement frappé – simple i double + cloche, piqué, výměny sur le cou de pied přes petit battements
- adagio – zvedání nohou způsobem relevé i développé + různé druhy port de bras a zařazování vazebných prvků pro větší tanečnost
- grand battement – na těžkou („raz“) i lehkou dobu („á“) hudebního doprovodu + způsobem développé (tzv. „měkký gr. batt.“) s paží, piqué, cloche.

Žák zvládá na volnosti:

Žák se orientuje v prostoru pomocí bodů 1 – 8. Poté se učí chápat, co znamená natočení – épaulement, a to v póze zakřížené – croisé, nebo v póze otevřené – éffacé. Těto znalosti poté využívá v tanci pomocí malých či velkých póz. Cviky na volnosti nemusí mít tak striktní řazení.

Natáčení a pohyb v prostoru si žák osvojuje v ustálené vazbě temps – lié vpřed i vzad s port de bras (par terre přes degagé).

- battement tendu i jeté z V. pozice nejprve v provedení croisé, poté éffacé, na těžkou („raz“) i lehkou dobu („á“) hudebního doprovodu, do všech směrů (postupně obohacení o prvky, které obsahuje cvičení u tyče)
- rond de jambe par terre en face (možno kombinovat i s batt. fondu) + rozmanité port de bras, adagio battement fondu – na 45° (postupně obohacení o prvky, které obsahuje cvičení u tyče)
- battement frappé en face (postupně obohacení o prvky, které obsahuje cvičení u tyče)
- adagio – způsobem relevéent i développé na celé noze ve velkých pózách (postupně obohacení o prvky, které obsahuje cvičení u tyče), mnohem tanečnější struktura, pohyb do prostoru a hojně využívání port de bras
- grand battement – na celé noze ve velkých pózách (postupně obohacení o prvky, které obsahuje cvičení u tyče), na těžkou („raz“) i lehkou dobu („á“) hudebního doprovodu.

Piruety:

Zařazujeme piruety s preparací z V. směrem en dehors, teprve po zvládnutí vyučujeme en dedans. Diagonálně piqué piruety, chainé.

Vazebné prvky:

Rozvíjíme výuku vazebných prvků jako je pas de bourrée simple, tombeé pas de bourrée, pas de bourrée suivi s postupem všemi směry i en tournant, pas balancé, pas glissade ve skocích nebo v točení – en tournant, pas de basque (postupně přidáváme port de bras).

Skoky:

- základní rozeskákání – sauté v I., II., III. (V.) pozici

- changement ze III. (V.) pozice v několika opakováních
- échappé z II. do III. (V.) pozice
- glissade bez výměny/s výměnou
- assemblé s postupem vpřed
- sissonne temps levé
- grand jeté po diagonále z kroku za sebou (poté s chassé).

II. STUPEŇ

I. – IV. ročník

Žák se naplno orientuje v pořadí cviků prováděných u tyče. Většinu prvků provádí na relevé a v rychlejším tempu, protože má zvládnutý jejich základní nácvik, rozvíjí a „čistí“ se tedy technická a vizuální stránka. V této etapě studia se klade největší důraz na cvičení na volnosti, skoky a piruety, které jsou hojně využívány v Taneční scénické praxi, ve které se žákům snažíme přibližovat originální baletní choreografie sborové i sólové výstupy.

Sled cviků u tyče je stejný jako u I. stupně.

- demi-plié, grand plié, relevé v I., II., III. (V.) a IV. pozici + předklon/záklon, úklon/odklon
- battement tendu z I. a V. pozice na těžkou („raz“) i lehkou dobu („á“) hudebního doprovodu a v několika opakováních za sebou + demi-plié, flex, rolování, degagé, demi rond, cloche, soutenu, pas de cheval, sur le cou de pied, passé, pour la batterie, double do II. i IV. pozice
- battement tendu jeté z I. a V. pozice na těžkou („raz“) i lehkou dobu („á“) hudebního doprovodu a v několika opakováních za sebou, zařazujeme také velmi rychlou kombinaci čelem k tyči + piqué i double piqué, cloche, degagé, demi rond, cloche, soutenu pas de cheval, sur le cou de pied, passé, pour la batterie
- rond de jambe par terre, ale začínáme i výuku en l'air směrem ven - en dehors, směrem dovnitř - en dedans + v plie, na 45° i 90°, jeté passé, grand rond jeté oběma směry, cloche par terre i en l'air, koncovka v podobě adagia: různá port de bras, skluzy, práce trupu, panché, stretch kročné nohy všemi směry, kročná noha na tyči
- battement fondu na relevé – simple i double na 45° i 90° způsobem développé + tombé/retombé par terre, 45° i 90°

- battement frappé na relevé – simple i double + cloche, piqué, tombé coupé jeté, výměny sur le cou de pied přes petit battements
- adagio na relevé – zvedání nohou způsobem relevé lent i développé, přidáváme i grand soutenu (pokud žák zvládá, je možné začít s plynulou výukou tohoto prvku – développé ballotté) + různé druhy port de bras a zařazování vazebných prvků pro větší tanečnost
- grand battement – na těžkou („raz“) i lehkou dobu („á“) hudebního doprovodu + způsobem développé (tzv. „měkký gr. batt.“) s paží, piqué, cloche (s trupem – balancoire), enveloppé/développé.

Cvičení na volnosti:

Žák plně ovládá znalost épaulement croisé i éffacé, teprve poté je možno začít s écarté vzad a vpřed. Stále platí, že cviky na volnosti nemusí mít tak striktní řazení, kombinace jsou obecně v rychlejším tempu a obsahují více prvků propojených dohromady. Cílem je rozvíjet ve cvičení na volnosti kontrolu pohybu, vědomé používání svalových skupin, koordinaci, tanečnost a muzikalitu.

Stále opakujeme ustálenou vazbu temps – lié vpřed i vzad s port de bras, s krokem na relevé (je několik možností, jak ji po zvládnutí můžeme rozvíjet na 90°, s piruetou par terre, ve skoku i v promenádách).

- 1) battement tendu i jeté z V. pozice nejprve v provedení croisé, poté éffacé, na těžkou („raz“) i lehkou dobu („á“) hudebního doprovodu, přidáváme např. piruetu z V. pozici
- 2) rond de jambe par terre en face (možno kombinovat i s batt. fondu) + rozmanité port de bras, adagio
- 3) battement fondu – na 45° (postupně obohacení o prvky, které obsahuje cv. u tyče)
- 4) battement frappé en face (postupně obohacení o prvky, které obsahuje cv. u tyče)
- 5) adagio - způsobem relevé lent i développé na celé noze ve velkých pózách (postupně obohacení o prvky, které obsahuje cv. u tyče),

mnohem tanečnější struktura, pohyb do prostoru a hojně využívání port de bras

- 6) grand battement - na celé noze ve velkých pózách (postupně obohacení o prvky, které obsahuje cv. u tyče), na těžkou („raz“) i lehkou dobu („á“) hudebního doprovodu.

Piruety:

Zařazujeme piruety s preparací z V. oběma směry. Začínáme s výukou preparace a piruety z IV. pozice směrem en dehors, teprve po zvládnutí vyučujeme en dedans. Diagonálně piqué piruety, chainé, glissade en tournant, tour degagé v různých kombinacích a rychlejším tempu. Po zvládnutí těchto prvků můžeme přejít k výuce po kruhu – ronda, nebo zkoušení „sázených piruet“ - en suite z V. pozice, či několik otáček fouetté en tournant.

Vazebné prvky:

Prohlubujeme znalost všech probraných vazebných prvků a jejich plynulého provedení.

Skoky:

- 1) základní rozeskákání – sauté v I., II., III. (V.) poz. + emboité
- 2) changement z III. (V.) pozici v několika opakováních
- 3) échappé z II. do III. (V.) pozici, nově výuka i ve IV. pozici
- 4) glissade bez výměny/s výměnou
- 5) assemblé s postupem vpřed i vzad
- 6) nově začít s výukou sissonne fermé vpřed/stranou poté vzad.

Vyučovací předmět: Technika lidového tance

I. STUPEŇ

1. – 3. ročník

Žák zvládá:

- chůzi s měkkým pérováním vahou
- přísunný krok stranou (mazurka)
- cval ve dvojici (brány), cval v kombinaci s polkou a krokem poskočným – řezankový krok
- polkový krok v různých tanečních variacích
- patu/špičku
- sousedskou vyšlapávanou samostatně, samostatně v natáčení, v natáčení ve dvojici (držení za vnitřní paže), v natáčení v držení v řadě
- krok poskočný a dvojposkočný
- taneční držení (čelem k sobě - za obě ruce, za obě ruce křížem, za předloktí)
- vytleskávání rytmu
- umí lidové písně a říkadla.

Žák se podílí na tanečních hrách, tanečně a pohybově vyjádří drobné hudební skladby pro děti.

4. – 7. ročník

Žák navazuje na předchozí zvládnuté učivo. Všechny probrané prvky provádí v rychlejším tempu a složitějších kombinacích. Žáci se seznamují se základy českých a moravských tanců.

Žák zvládá:

- rejdivání (polkou a sousedskou)
- obkročák samostatně po diagonále
- skoky snožmo ve dřepu v točení okolo své osy s tleskáním před a za tělem

- mateníky (tance s proměnlivým rytmem)
- skočnou na místě a po diagonále v točení
- polku v páru (držení za vnitřní paže, zkřížené paže před nebo za tělem).

Žák zvládá skupinové tance doprovázené zpěvem nebo rytmizovaným textem ve všech možných způsobech tanečního držení. V tanci interpretuje různé taneční scénky, hry a lidové zvyky.

II. STUPEŇ

I. – IV. ročník

Žáci se seznamují se základy tanců jiných národů (slovenský čardáš, italská tarantela, španělské flamenco).

Žák zvládá:

- kolové tance (kolečkový krok ve 2/4 i 3/4 taktu, v držení za pasem)
  - Jihočeská kolečka
- krok polonézový
- trojdupy a třídupy
- krok příklepový
- jednokročky, dvojkročky se zpěvem
- Chodská kola.

Lidové taneční hry a písně tematicky motivujeme jednotlivými ročními obdobími.

Vyučovací předmět: Základy tance na špičkách

I. STUPEŇ

4. – 7. ročník

Cvičení na špičkách zařazujeme dle dispozic a vyspělosti žáků daného ročníku.

Žák zvládá u tyče:

- pas relevé v I., II., III. (V.) pozici
- pas échappé do II. a IV. pozice
- échappé double do II. a IV. pozice
- souivi en tournent
- sisonne simple s přiložením sur le cou de pieds a au genou
- pas de bourée simple
- pas assemblé soutenu stranou.

Žák zvládá na volnosti:

- pas couru vpřed a vzad po diagonále
- pas de bourée suivi en tournent.

II. STUPEŇ

I. – IV. ročník

Tempo výuky je dáno technickou vyspělostí žáků. Navazujeme na předchozí zvládnuté učivo. Zařazujeme prvky dle vybraných tanečních variací, které jsou součástí taneční scénické praxe.

Žák zvládá u tyče:

- pas glisade stranou
- pas relevé na jedné noze s polohou sur le cou de pieds
- sissone ouverte na 45°.

Žák zvládá na volnosti:

- pas relevé do IV. pozice v natočení epaulement
- pas de bouré simple
- échappé double do II. a IV. pozice
- souivi en tournent
- sisonne simple s přiložením sur le cou de pieds a au genou
- pas assemblé soutenu stranou (ukončené v epaulement)
- sus-sous s postupem vpřed a vzad

- temps lie par terre.

Vyučovací předmět: Taneční scénická praxe

II. STUPEŇ

I. – IV. ročník

Žák předvede všechny své dovednosti ze všech oborů jednotlivých vyučovacích předmětů. Samostatně se podílí na připravovaných choreografiích tanců a skladeb. Sám navrhuje náměty, které by ho interpretačně zajímaly.

7.1.3 Taneční soubory

Soubor BeBalet

BeBalet je taneční soubor, kam jsou primárně přijímány pohybově nadané děti se zvýšeným zájmem o tanec již od 1. ročníku. Ve výuce vycházíme z pohybových principů a vzorců klasického tance (postavení trupu, koordinace dolních i horních končetin, zejména ve výsledném port de bras, postavení kyčelních kloubů en dehors nebo paralelně, výuka obrátů i piruet, skoky apod.), ale současně experimentujeme, pracujeme s podlahou, vychýleným těžištěm těla, plasticitou pohybu a dalšími aspekty, které se přiklání spíše ke scénickému, jazzovému, či výrazovému tanci. Společně s žáky vytváříme modernější repertoár, díky němuž získávají mnohem svébytnější taneční praxi.

Soubor lidového tance

Cílem souboru je seznámit žáky s tradicemi a lidovými zvyky našeho národa. Přes taneční hry a písně se žáci učí o lidových slavnostech během celého kalendářního roku. Tanečními hrami rozvíjíme dětskou představivost a tvořivost.

8 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Základní umělecká škola V. Talicha Beroun vytvoří pro tyto žáky podnětné a vstřícné školní prostředí s vhodným materiálním a technickým vybavením. Využití didaktických a kompenzačních pomůcek, včetně všech podpůrných opatření, umožní žákům rozvíjet jejich vnitřní potenciál, směřovat ke klíčovým kompetencím, k celoživotnímu učení, k možnému pracovnímu uplatnění, čímž podpoří jejich sociální integraci. Škola zvolí také vhodnou spolupráci s odbornými pracovišti (PPP, SPC), s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka. Obsah výuky jednotlivých předmětů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami každý pedagog i škola individuálně upraví v souladu se vzdělávacími požadavky formulovanými v očekávaných výstupech v jednotlivých vzdělávacích a studijních zaměření oborů školy a se skutečnými možnostmi těchto žáků.

9 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro žáky mimořádně nadané zajistí škola individuální studijní podmínky pro maximální rozvoj jejich talentu. Cílem studia žáka s mimořádným talentem by měla být přijímací zkouška na konzervatoř nebo na jinou střední či vysokou školu s uměleckým zaměřením. Učební plán a obsah studia bude stanoven na základě návrhu třídního učitele příslušného vzdělávacího a studijního zaměření v příslušném oboru a po projednání uměleckou (pedagogickou) radou školy navržen řediteli školy ke schválení.

10 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

10.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Cílem a základem každého hodnocení je motivace žáka a zpětná vazba.

Zásady:

- míra znalostí a dovedností žáka
- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů
- množství a kvalita vykonané práce s ohledem na míru talentu
- snaha a celkový přístup ke studiu
- spolupráce s učitelem v hodinách jednotlivých vyučovacích předmětů
- domácí příprava (hudební obor)
- veřejná vystoupení, účast na školních akcích
- výstavy, vernisáže a soutěže (výtvarný obor)
- ústní zkoušení, písemné práce, testy, referáty, cvičení (hudební nauka)
- postupové a závěrečné zkoušky (hudební obor).

Kritéria a způsoby hodnocení

- **výborný:** žák splňuje ročníkové výstupy, samostatně a tvořivě uplatňuje získané vědomosti a dovednosti, projevuje snahu v hodinách, spolupracuje s učitelem. Zapojuje se do školních a mimoškolních aktivit.
- **chvalitebný:** žák splňuje ročníkové výstupy, na základě menších podnětů učitele je schopen uplatňovat osvojené vědomosti a dovednosti, projevuje snahu v hodinách.
- **uspokojivý:** žák má ve splnění ročníkových výstupů závažnější nedostatky, které je schopen splnit s intenzivní pomocí učitele, spolupráce v hodinách a příprava na hodiny vykazují značné výkyvy.
- **neuspokojivý:** žák nesplňuje ročníkové výstupy, nedbá rad učitele, nesnaží se tyto nedostatky řešit soustavnou domácí přípravou.

Žáci školy jsou hodnoceni systematicky, průběžně a v předem stanovených termínech.

Výstupní pololetní hodnocení všech žáků je prováděno formou klasifikace.

Při průběžné i celkové klasifikaci učitel používá patřičnou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi dle jeho fyzických a psychických možností. V případě výrazného zhoršení prospěchu žáka je daný problém konzultován s rodiči.

Zpětná vazba, jako základ motivace žáka, je uskutečňována vyučujícím ústní či písemnou formou hodnocení, průběžně (podle charakteru předmětů a pedagogických zásad pedagoga) po každé vyučovací hodině, nebo v delším časovém úseku.

Po ukončení každého čtvrtletí je písemnou formou zápisu do žákovského sešitu či docházkového listu informován rodič (zákonný zástupce) o výsledcích studia žáka, ale také o dalších kritériích, která s tímto studiem souvisí.

Každý vyučující v hudebním oboru pořádá minimálně 1x ve školním roce třídní předehrávku svých žáků, která je aktivní formou zhodnocení výkonů žáků nejenom pro ně samotné, ale i pro jejich rodiče a příbuzné, případně pro všechny další zájemce z řad odborné i laické veřejnosti.

Ke kvalitnímu a objektivnímu zhodnocení žákových studijních výsledků jsou v hudebním oboru určeny tzv. postupové zkoušky, na základě jejichž výsledku je žákovi umožněno pokračovat ve studiu v dalším studijním ročníku. Interní zápis o výkonu žáka do zkouškových protokolů, je na požádání k nahlédnutí rodičům (zák. zástupci) žáka.

V oboru výtvarném je aktivní formou hodnocení výsledků práce žáků prezentace jejich prací na výstavách a také společné zhodnocení jednotlivých žákovských prací všemi vyučujícím výtvarného oboru.

V oboru tanečním nahrazuje postupovou zkoušku závěrečné vystoupení tanečního oboru a zhodnocení žákovských výkonů vyučující tanečního oboru v oponentuře s některým z pedagogů školy.

Vysvědčení jsou v souladu se školským zákonem nejvyšší formou hodnocení žáků a jejich studijních výsledků. Písemnou formou tak získává žák a jeho rodiče (zákonný zástupce) hodnocení žákových schopností v příslušném vzdělávacím zaměření. Kvalifikační hodnocení na vysvědčeních je v souladu se zněním výše citované vyhlášky o základním uměleckém vzdělávání.

Výsledek ohodnocení je spojením všech způsobů a forem hodnocení za sledovaná období (pololetně a celoročně), která jsou uvedena v bodech předešlých.

Jako písemný doklad vydaný v souladu s právním řádem ČR umožňuje žákovi jeho využití v rámci legislativních možností naší republiky i EU.

Vysvědčení za 1. pololetí dostávají žáci formou výpisu do žákovského sešitu, nebo docházkového listu. Výroční vysvědčení jako úřední listinu za obě pololetí.

Žáci přípravných ročníků vysvědčení nedostávají – pouze potvrzení, že přípravný ročník navštěvovali.

10.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Škola průběžně sleduje:

1. podmínky ke vzdělání
2. obsah a průběh vzdělávání
3. výsledky vzdělávání žáků
4. vedení a řízení školy
5. kvalitu pedagogické práce.